

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Číslo: 830-0097/2016

Kód: 110316
Okruh: ostatné publikácie
Dátum: máj 2016

Spotrebiteľský barometer II.

*CONSUMER
SURVEY II.*

2016

Sekcia: podnikových štatistik
Generálna riaditeľka sekcie: Ing. Libuša Kolesárová
Kontaktná osoba: Ing. Dagmar Blahová
Tel.: 02/50 236 313

ZVEREJŇOVANIE VYBRANÝCH ÚDAJOV ŠTATISTICKÉHO ÚRADU SR

Kalendár prvého zverejnenia údajov Štatistického úradu SR je možné nájsť na domácej internetovej stránke na adrese: <http://slovak.statistics.sk>. Všetky upresnenia termínov sú tiež zverejnené na uvedenej internetovej stránke niekoľko dní vopred.

RELEASE OF SELECTED DATA OF THE STATISTICAL OFFICE OF THE SR

It is possible to find an calendar of the first release of selected data of the Statistical Office of the SR on the internet home page on the following address: <http://www.statistics.sk>. All amendments of deadlines are also published on the given internet page couple of days in advance.

Štatistický úrad Slovenskej republiky

odbor informačného servisu

Miletičova 3

824 67 Bratislava

Fax: 55561 361

Tel.: 50236 335

www.statistics.sk/Produkty/Publikacie

Rozmnožovanie obsahu tejto publikácie, ako aj jednotlivých častí, v pôvodnej alebo upravenej podobe pre komerčné účely, je možné len s písomným súhlasom Štatistického úradu SR. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Copying contents of this publication either whole or single parts, both in original and adjusted form for commercial purposes is possible only unless the Statistical Office of the Slovak Republic gives written permission. Data of this publication can be used only with identification of the source.

Obsah	Strana
Úvod	4
Metodika výskumu	5
I. Hospodárska situácia na Slovensku	7
I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov optikou verejnej mienky	7
I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku optikou verejnej mienky	8
II. Spotrebiteľské ceny	9
II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov	9
II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období	10
III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti	11
IV. Finančná situácia v domácnostiach	12
IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch	12 13
IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch	14
IV. 3. Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach	
V. Sporenie občanov	15
V. 1. Sporenie na Slovensku z pohľadu verejnosti	15
V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach	16
VI. Spotrebiteľské úmysly domácností	17
VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku	17
VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období	18
VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu resp. domu	19
VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty, chalupy	20
VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto	21
VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery	22
VII. 1. Vývoj v SR	22
VII. 2. Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ	23
Zhrnutie	24
Tabuľka vývoja indikátorov Spotrebiteľského barometra	27

Úvod

V apríli 2016 Štatistický úrad SR pokračoval v monitorovaní spotrebiteľských názorov, očakávaní a úmyslov obyvateľov SR. Tento prieskum je súčasťou harmonizovaného programu podnikateľských a spotrebiteľských prieskumov, ktoré sa uskutočňujú vo všetkých 28 členských štátoch Európskej únie a v kandidátskych krajinách. Prostredníctvom rovnakých otázok kladených v tom istom čase sa získavajú údaje o náladách výrobcov, obchodníkov a spotrebiteľov, ktoré vo svojom súhrne slúžia na predikciu ďalšieho ekonomického vývoja. Zisťovania sú koordinované a podporované Generálnym riaditeľstvom pre ekonomické a finančné záležitosti Európskej komisie. V Spotrebiteľskom barometri oslovení občania hodnotia jednotlivé aspekty ekonomického vývoja štátu a finančného hospodárenia svojej domácnosti. Časť otázok sonduje, aké sú možnosti domácnosti sporiť, resp. investovať do predmetov dlhodobej spotreby, raz za štvrtrok i do kúpy osobného auta, realizácie stavebných úprav bývania a stavby, resp. kúpy domu, bytu, chaty, chalupy. Vďaka jednotnej metodike možno údaje porovnávať nielen časovo, ale aj vecne na medzinárodnej úrovni. V aktuálnom prieskume pri hodnotení minulosti respondenti porovnávali súčasnosť s uplynulými 12 mesiacmi, t.j. s obdobím medzi 1. aprílom 2015 a 31. marcom 2016. Otázky na zistenie očakávaní respondentov sa týkali nasledujúcich 12 mesiacov, t.j. intervalu medzi 1. aprílom 2016 a 31. marcom 2017.

Medzi ciele prieskumu patrilo získať poznatky o tom, ako občania:

- hodnotia celkovú ekonomickú situáciu v krajine
- odhadujú ďalší vývoj ekonomiky vo svojom štáte
- vnímajú vývoj cien tovarov a služieb
- predikujú vývoj nezamestnanosti
- reflektujú podmienky pre nákup predmetov dlhodobej spotreby
- uvažujú o možnostiach sporenia
- posudzujú finančné pomery vo svojej domácnosti
- zamýšľajú investovať.

V tejto informácii sú prezentované výsledky v dvojakej podobe: v podielovej a indexovej. Pre podielové zobrazenie sú vybrané výsledky za posledných dvanásť mesiacov s možnosťou komparácie so situáciou pred rokom. Indexová podoba poskytuje prehľad vývoja sezónne očistených údajov (SA) za posledných 12 mesiacov a porovnanie so stavom pred rokom. Výsledky sa zakladajú na váženej komparácii kladných a záporných vyjadrení. Na sezónne očistenie údajov bol použitý program Dainties. Hodnoty pre väčšinu indikátorov sa pri tejto analýze pohybujú v intervale od mínus sto (za predpokladu, že všetky odpovede boli z hľadiska respondenta maximálne nepriaznivé a nikto nevyužil odpoveď „neviem posúdiť“) po hodnotu plus sto v opačnom prípade (hodnotenia všetkých respondentov sú maximálne priaznivé). Výnimkou sú indikátory týkajúce sa inflácie a nezamestnanosti, ktoré v súlade s medzinárodnou metodikou majú kladnú hodnotu, keď hodnotenia sú z pohľadu respondentov nepriaznivé a zápornú, ak sú z pohľadu občanov priaznivé.

Metodika prieskumu

Zber dát uskutočnili školení spolupracovníci – anketári v dňoch 1. – 11. apríla 2016 technikou štandardizovaného rozhovoru prostredníctvom dotazníka. Podľa jednotnej medzinárodnej metodiky sa prieskum zameriaval na osoby 16 ročné a staršie. Vzhľadom na veľkosť základného súboru, ktorý tvorilo 4 508 419 obyvateľov SR vo veku 16 a viac rokov, t.j. 83,54 % z 5 397 036 všetkých obyvateľov SR k 20.5.2011, bola výberová vzorka naplánovaná na 1 200 rozhovorov.^{1/}

Výberový súbor bol vytvorený voľným kvótovým výberom so znáhodnením v poslednom kroku. Kontrolovanými premennými boli: pohlavie, vek, národnosť, vzdelanie, veľkostná skupina obce a kraj. Po zhodnotení úrovne terénnych prác, vecnej a logickej kontrole vyplnených dotazníkov, bolo na spracovanie odovzdaných 1200 dotazníkov, čo predstavuje 100%-nú návratnosť z plánovaného počtu 1200 rozhovorov. Jeden respondent v tomto prieskume reprezentoval 3 757 obyvateľov SR zo sledovaného základného súboru populácie od 16 rokov vyššie.

Na zabezpečenie kvalitnej práce externých spolupracovníkov - anketárov je vypracovaný systém permanentnej kontroly so spätnou väzbou.

Štatistická presnosť výsledkov výskumu bola hodnotená pomocou intervalov spoľahlivosti. Pre výpočet očakávanej výberovej chyby (reliability) sa využívajú vzťahy platné pre prostý náhodný výber. Charakteristika reliability vzťahovaná na celý súbor pri rozsahu $n=1200$ je $\pm 2,83\%$. V tabuľke na nasledujúcej strane je uvedené podrobnejšie testovanie reprezentatívnosti celého súboru s jeho výsledkami. Pri uvažovanej 5 %-nej úrovni významnosti sa potvrdila reprezentatívnosť výberového súboru podľa kvótových znakov pohlavie, vek, vzdelanie, národnosť, veľkostná skupina obce a kraj.

^{1/} *Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenskej republiky v roku 2011*
ŠÚSR Bratislava

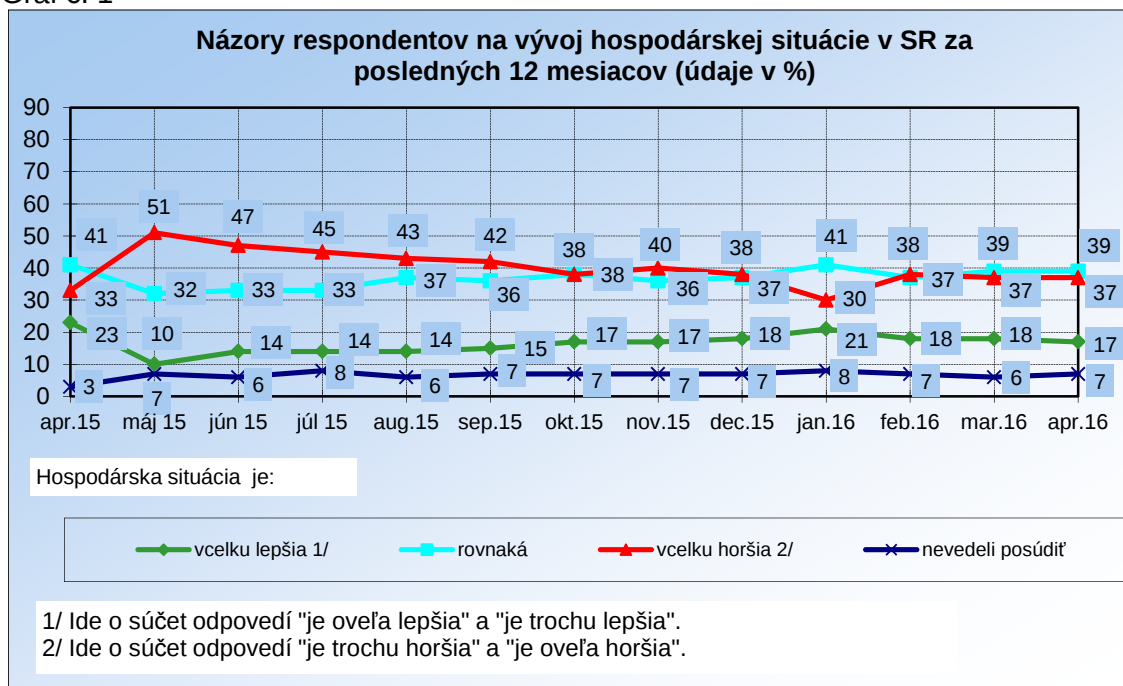
Reprezentatívnosť výberového súboru populácie SR vo veku 16 a viac rokov				
V4/2016				
Znak	Základný súbor (v %)	Výberový súbor (v %)	Rozdiel	CHI2 Test HV 5 %
Pohlavie:				<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
muž	48,17	48,25	0,08	
žena	51,83	51,75	-0,08	
Vek:				
16-17	2,97	3,00	0,03	
18-24	12,2	12,17	-0,03	
25-29	9,71	9,67	-0,04	
30-39	19,72	19,75	0,03	
40-49	16,23	16,25	0,02	
50-59	17,11	17,08	-0,03	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
60-64	6,91	6,92	0,01	
65 a viac	15,15	15,17	0,02	
Vzdelanie:				
základné	17,62	17,42	-0,20	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
stredné bez maturity	28,56	28,67	0,11	
stredné s maturitou	36,65	36,75	0,10	
vysokoškolské	17,17	17,17	0,00	
Národnosť:				<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
slovenská	87,03	87,17	0,14	
maďarská	9,4	9,50	0,10	
iná	3,57	3,33	-0,24	
Veľkostná skupina obce:				
do 1999	30,02	30,00	-0,02	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
2000 -9999	21,94	21,92	-0,02	
10000 - 49999	24,89	24,92	0,03	
50000 - 99999	10,75	10,75	0,00	
100 000 a viac	12,4	12,42	0,02	
Kraj:				<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
Bratislavský	11,42	11,42	0,00	
Trnavský	10,47	10,50	0,03	
Trenčiansky	11,29	11,25	-0,04	
Nitriansky	13,06	13,08	0,02	
Žilinský	12,66	12,67	0,01	
Banskobystrický	12,32	12,33	0,01	
Prešovský	14,49	14,50	0,01	
Košický	14,29	14,25	-0,04	

I. Hospodárska situácia na Slovensku

I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov optikou verejnej mienky

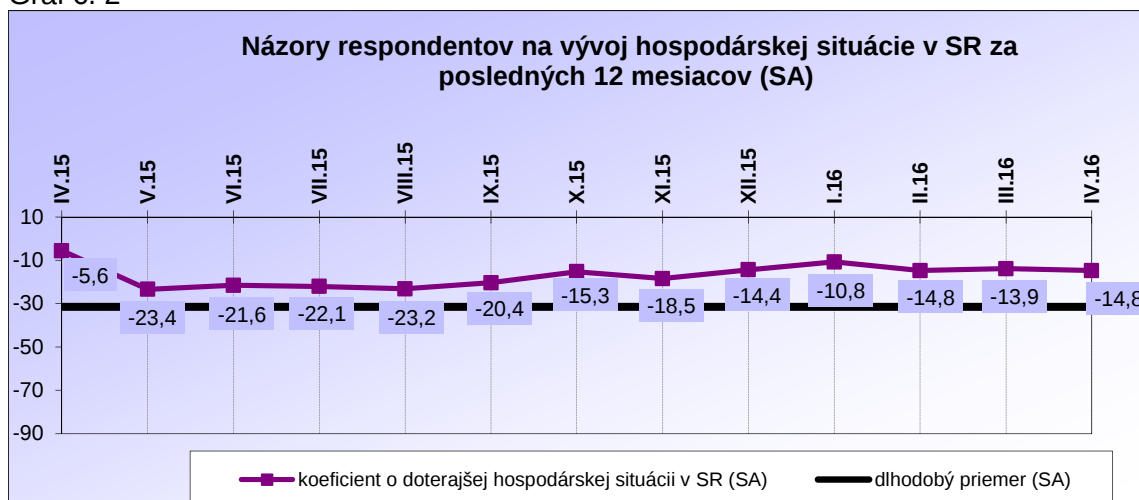
Názorovú hladinu pri **doterajšom vývoji ekonomickej situácie na Slovensku** charakterizoval v apríli úbytok 1 percentuálneho bodu na pozitívnom póle (situácia sa zlepšila, 17 %). Výskyt ostatných variantov ostal nezmenený (pri negatívnom hodnotení, situácia sa zhoršila, 37 %, pri neutrálnom výroku, situácia sa nezmenila, 39 %). Prehľad údajov od apríla 2015 poskytuje graf č. 1.

Graf č. 1



Indexový výsledok pre doterajší vývoj hospodárskej situácie na Slovensku bol v apríli po sezónnej úprave -14,8. Koeficient sa v komparácii s minulým mesiacom znížil o 0,9 bodu a oproti rovnakému obdobiu minulého roka klesol o 9,2 bodu. Aktuálna hodnota, ako dokumentuje aj graf č. 2, naďalej prevyšuje úroveň dlhodobého priemeru.

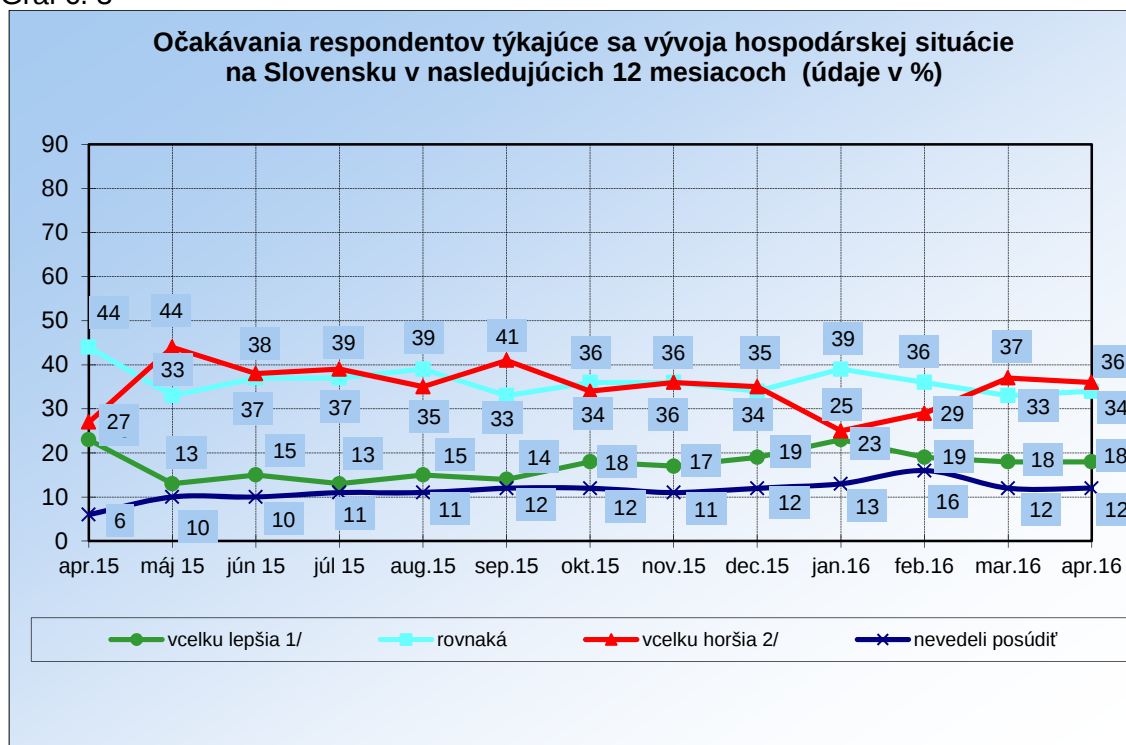
Graf č. 2



I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku optikou verejnej mienky

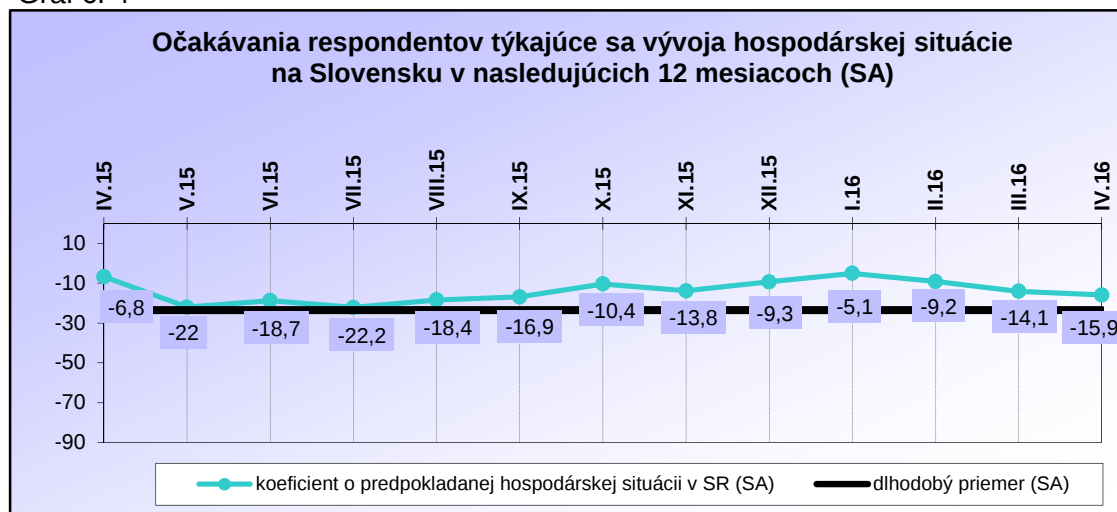
Pri **očakávanej ekonomickej situácii na Slovensku** kladné hodnotenia (ekonomická situácia sa zlepši) ostali stabilizované na 18 % a frekvencia neutrálnych odpovedí (ekonomická situácia zostane rovnaká) stúpla o 1 percentuálny bod na 34 %. Nepriaznivé stanoviská (ekonomická situácia sa zhorší, 36 %) si oproti minulému mesiacu odpísali 1 percentuálny bod. Vývoj ekonomických očakávaní občanov SR dokumentuje graf č. 3.

Graf č. 3



Aktuálnym údajom prepočítaným podľa metodiky Európskej komisie je koeficient – 15,9. Za posledný mesiac indikátor klesol o 1,8 bodu, prevyšuje hodnotu svojho dlhodobého priemeru a ako dokumentuje graf č. 4, respondenti sú o 9,1 bodu pesimistickejší než pred rokom.

Graf č. 4

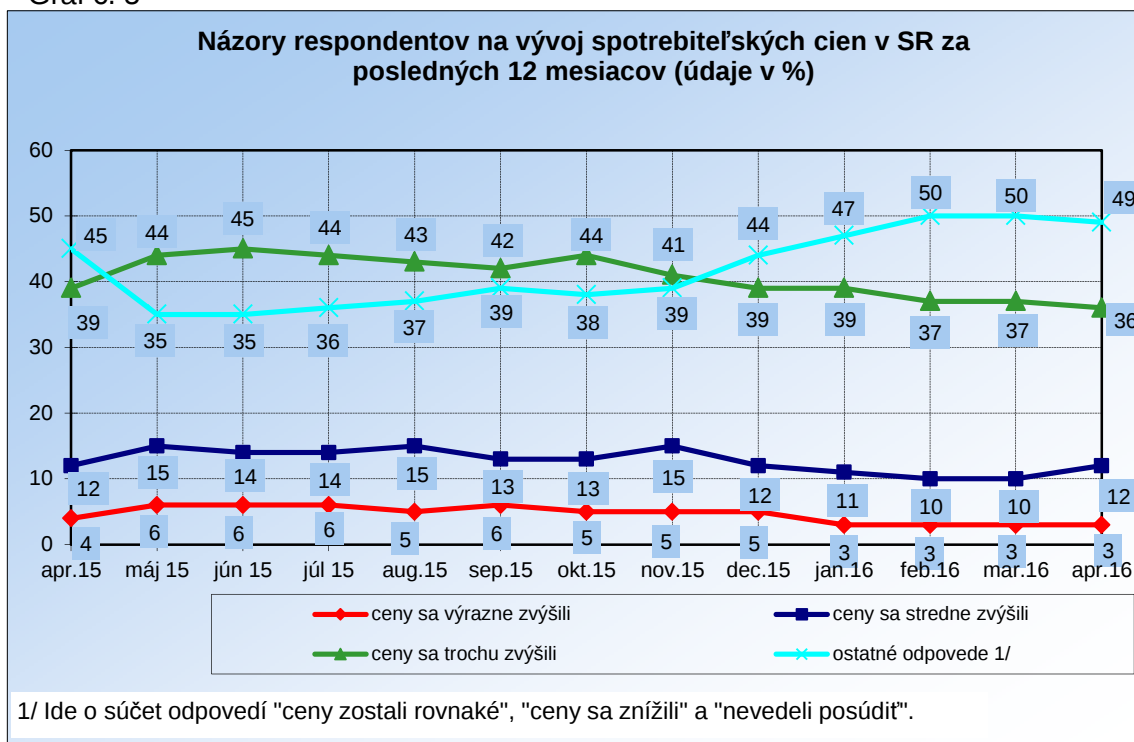


II. Spotrebiteľské ceny

II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov

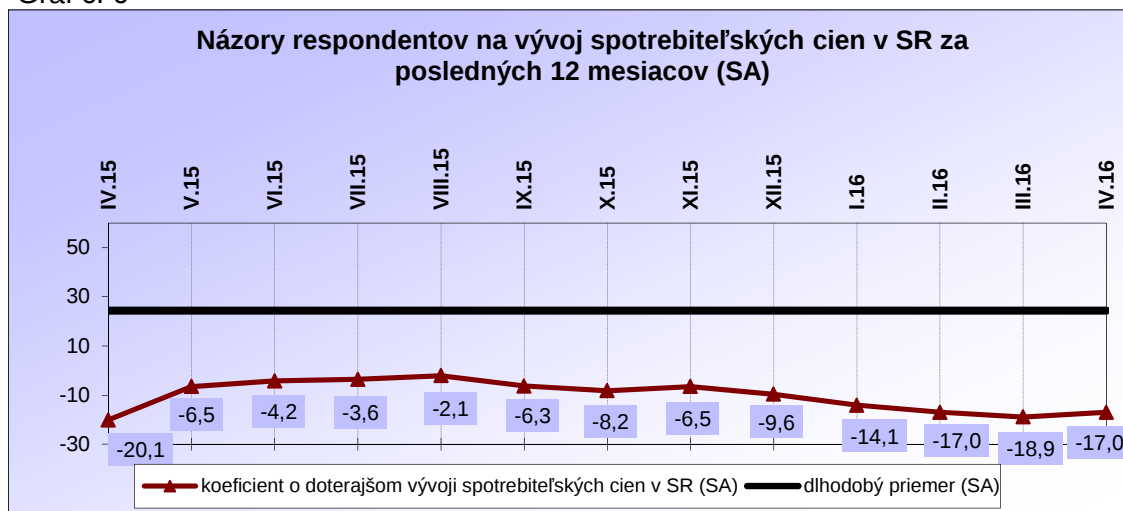
Negatívnejšie ako pred mesiacom vyzneli hodnotenia **doterajšieho vývoja spotrebiteľských cien**, keď o 1 percentuálny bod klesla frekvencia variantu vyjadrujúca stabilitu cien (ceny sa nezmenili, 28 %) a rovnako i tvrdenia o miernom zvýšení cien (ceny sa trochu zvýšili, 36 %). O 2 percentuálne body viac bolo výrokov o strednom zvýšení cien (na 12 %). Zastúpenie ostatných variantov sa oproti marcu nezmenilo (tvrdenie, že sa ceny výrazne zvýšili dosiahlo 3 %, odpoveď, že sa ceny znížili 14 %). Z dôvodu prehľadnosti sú v grafe č. 5 niektoré vyjadrenia zahrnuté do kategórie ostatné odpovede.

Graf č. 5



Vyjadreniam o doterajšom vývoji spotrebiteľských cien možno priradiť koeficientovú hodnotu -17,0. Znamenala zvýšenie inflačného napätia oproti minulému mesiacu o 1,9 bodu a nárast obáv zo zvyšujúcich sa cien v porovnaní so stavom pred rokom (o 3,1 bodu). Aktuálny výsledok je priaznivejší ako dlhodobý priemer. Prepočítané hodnoty od apríla minulého roka prezentuje graf č. 6.

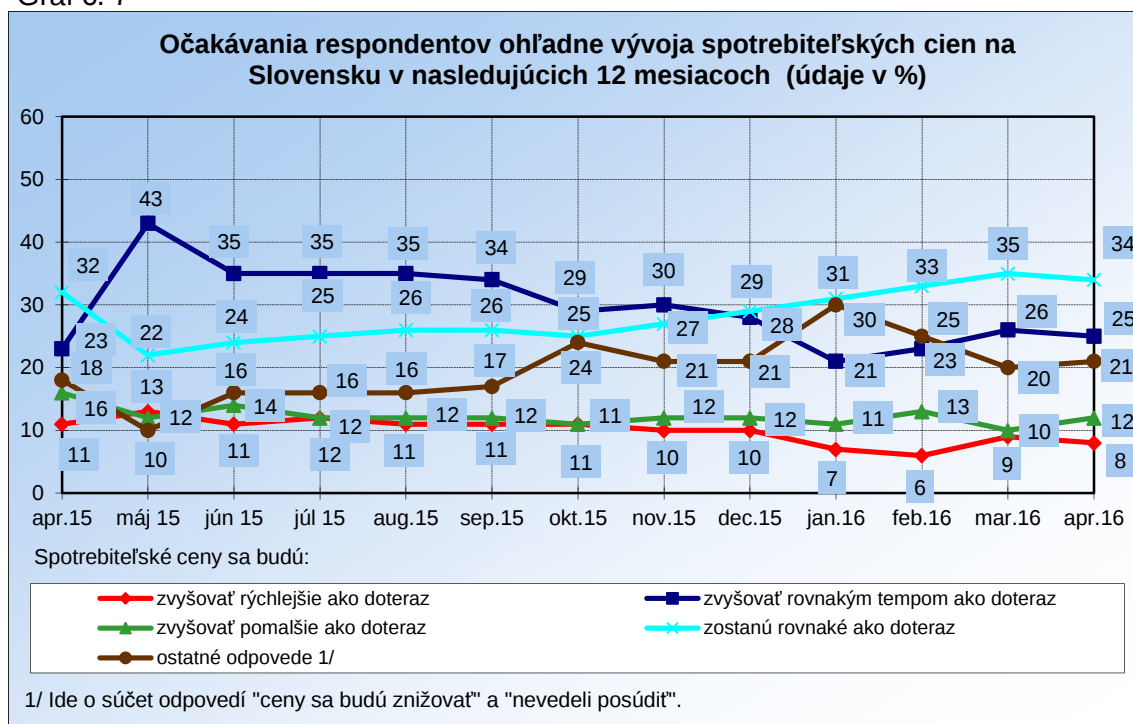
Graf č. 6



II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období

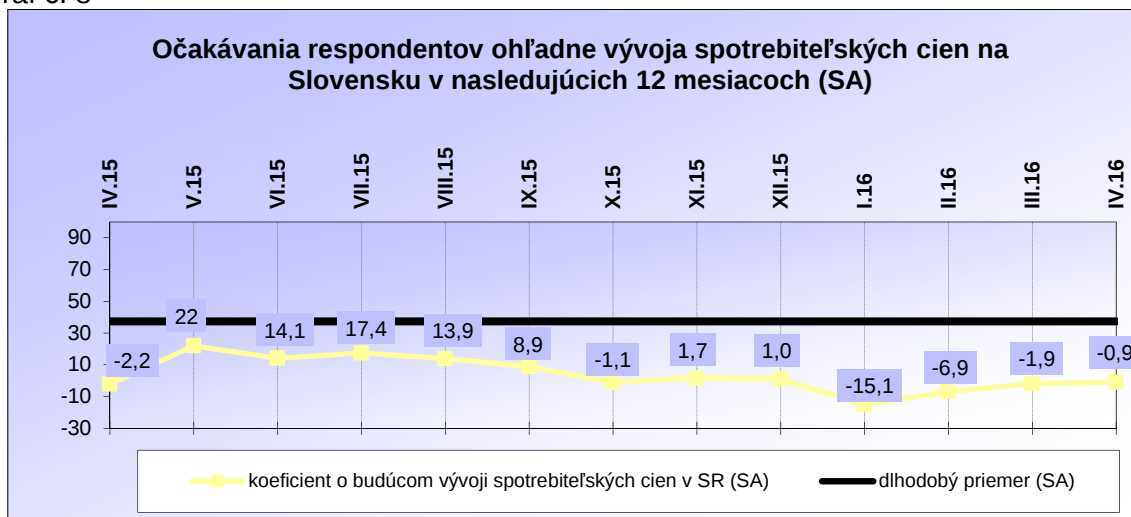
Negatívny medzimesačný rozdiel oproti marcu 2016 zaznamenal i sezónne očistený indikátor odhadu **vývoja spotrebiteľských cien na Slovensku v nasledujúcich 12 mesiacoch**. Podiel klesol o 1 percentuálny bod pri výrokoch, že sa ceny sa budú zvyšovať rýchlejším tempom ako doteraz (na 8 %), že sa budú zvyšovať rovnakým tempom ako doteraz (na 25 %) a pri tvrdení ceny budú rovnaké ako doteraz (na 34 %). Pri vyjadrení ceny sa budú zvyšovať pomalšie ako doteraz došlo k nárastu o 2 percentuálne body na 12 %. Zastúpenie ostalo nezmenené pri vyjadrení o znižovaní cenovej hladiny (7 %). Výsledky prezentuje nasledujúci graf.

Graf č. 7



Laické odhady budúceho vývoja spotrebiteľských cien dosiahli v apríli 2016 hodnotu -0,9, čo signalizovalo nárast napätia z predpokladaného vývoja cien oproti marcu o 1 bod. Aktuálne je výsledok priaznivejší ako dlhodobý priemer a spotrebiteľia prezentovali viac obáv zo zvyšovania cien ako v rovnakom období minulého roka (o 1,3 bodu). Graf č. 8 ilustruje cenové predpovede obyvateľov od apríla 2015.

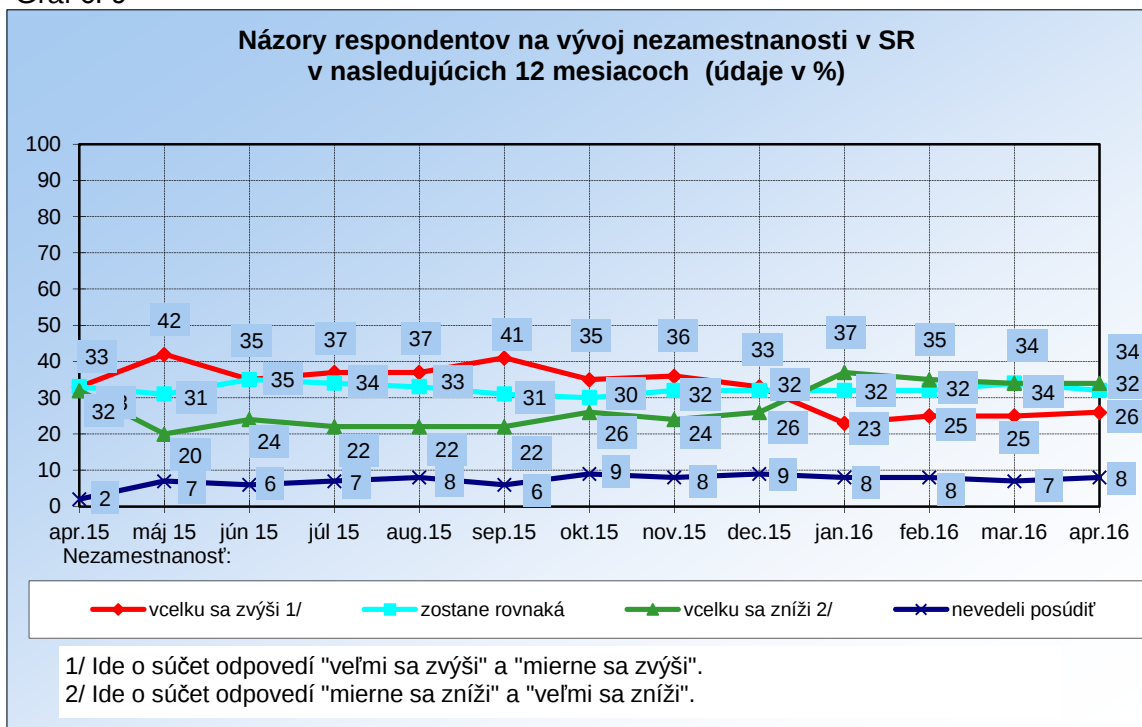
Graf č. 8



III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti

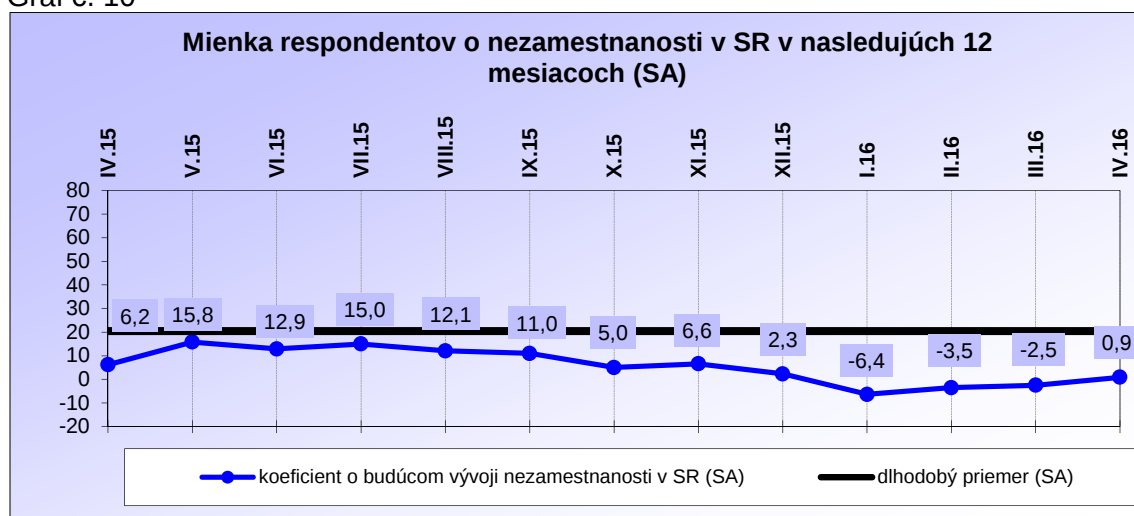
Nepriaznivo sa vyvíjal i indikátor o **vývoji nezamestnanosti v nasledujúcich 12 mesiacoch**. Oproti minulému mesiacu prieskum naznačil o 1 percentuálny bod viac pesimistických tvrdení (nezamestnanosť sa zvýši, 26 %), o 2 percentuálne body menej neutrálneho stanoviska (nezamestnanosť zostane rovnaká, 32 %) a nezmenený podiel optimistickej odpovede, ktorý ostal stabilizovaný na hladine 34 %. Graf č. 9 poskytuje prehľad laických prognóz vývoja nezamestnanosti od apríla 2015.

Graf č. 9



Pri očakávanom vývoji nezamestnanosti obsahovala indexová hodnota (0,9) viac pesimizmu ako pred mesiacom (o 3,4 bodu) a menej ako pred rokom (o 5,3 bodu). Aktuálny výsledok je priaznivejší ako dlhodobý priemer. Prepočítané údaje o očakávanom vývoji nezamestnanosti prezentuje graf č. 10.

Graf č. 10

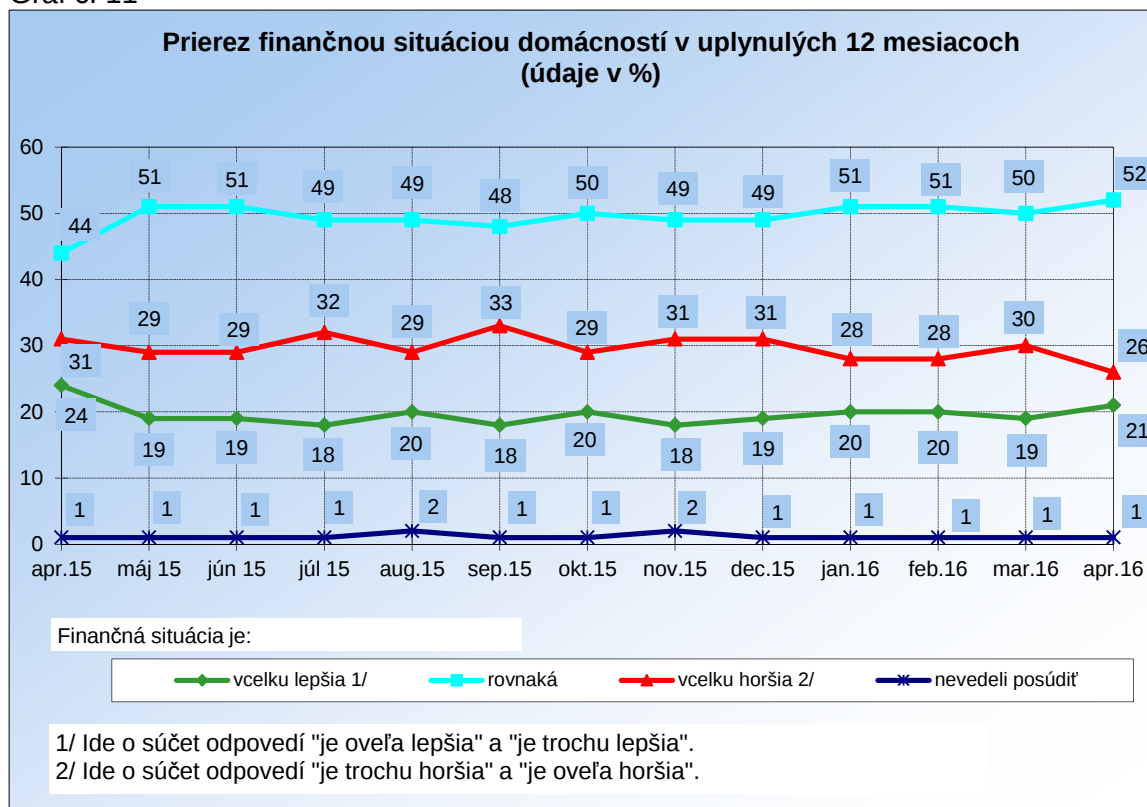


IV. Finančná situácia v domácnostiach

IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch

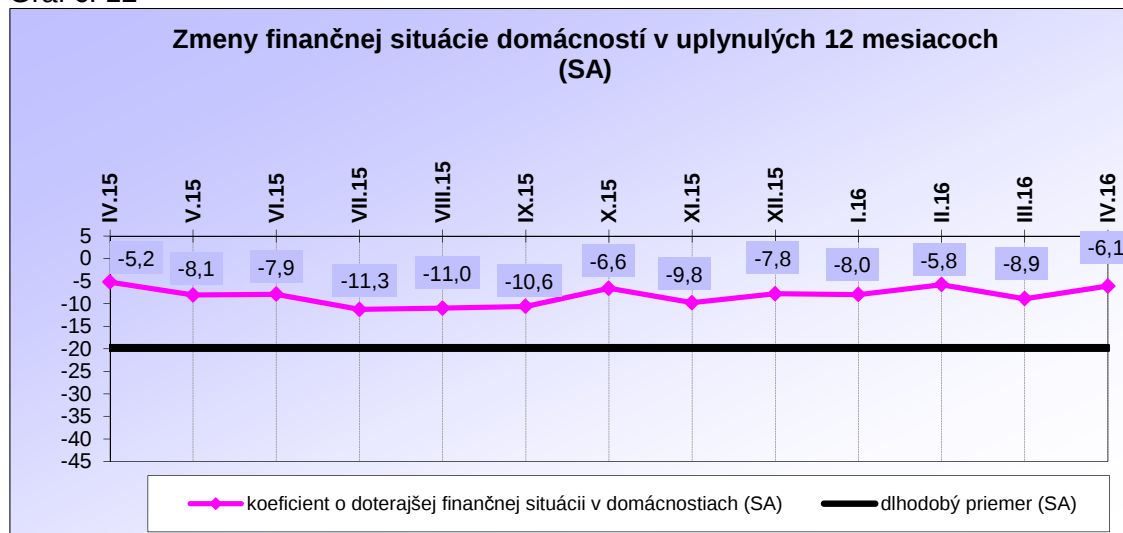
Pri **doterajšom vývine finančnej situácie** sa výskyt pozitívnych výrokov (finančná situácia domácností sa zlepšila) rozšíril za mesiac o 2 percentuálne body na 21 % a rovnako aj podiel neutrálnych vyjadrení (situácia sa nezmenila) na 52 %. Frekvencia záporných tvrdení (situácia sa zhoršila) klesla o 4 percentuálne body na 26 %. Zobrazenie výsledkov od apríla 2015 poskytuje graf č. 11.

Graf č. 11



V apríli 2016 oproti predchádzajúcemu mesiacu index naznačil zlepšenie mienky o doterajšom vývoji finančnej situácie v domácnosti (o 2,8 bodu). Aktuálna hodnota -6,1 bola o 0,9 bodu nepriaznivejšia ako pred rokom a prevyšovala úroveň svojho dlhodobého priemeru. Vývoj názorov na stav rodinných financií dokumentuje nasledujúci graf.

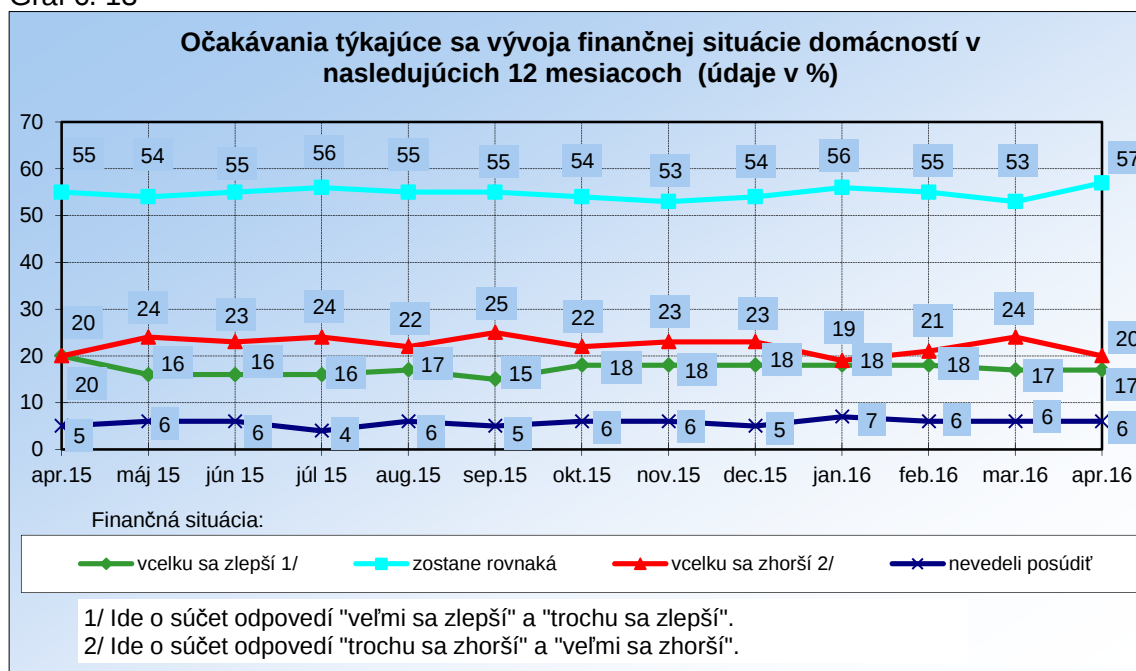
Graf č. 12



IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch

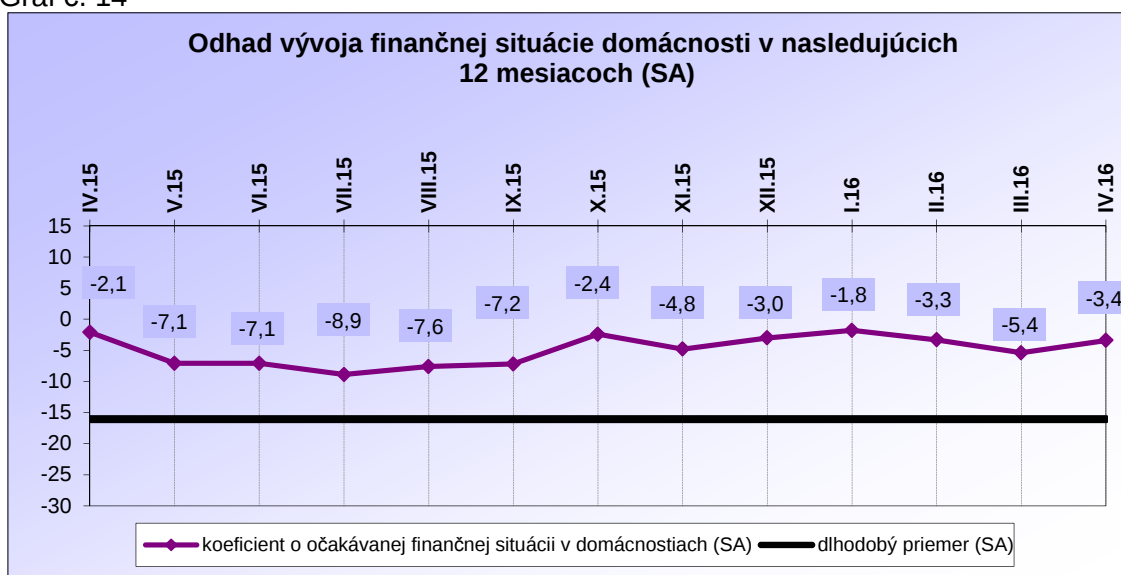
Medzimesačné porovnanie **odhadovaného vývoja finančnej situácie v domácnosti** indikovalo zlepšenie. Kladný výrok (finančná situácia sa zlepší) ostal na marcovej úrovni 17 %, pričom pri neutrálnom variante (finančná situácia sa nezmení) bol výskyt tvrdení o 4 percentuálne body vyšší (57 %) ako pred mesiacom. Na zápornom póle (finančná situácia sa zhorší) sa frekvencia znížila o 4 percentuálne body na 20 %. Graf č.13 zobrazuje vývoj hodnôt od apríla 2015.

Graf č. 13



Prepočítaný indikátor o očakávanom vývoji finančnej situácie v domácnostiach má v aktuálnom výskume hodnotu -3,4. Tento výsledok je o 2 body priaznivejší ako hodnota za predchádzajúci mesiac, prevyšuje svoj dlhodobý priemer a zaostáva za koeficientom z rovnakého obdobia minulého roka (o 1,3 bodu). Nasledujúci graf prináša znázornenie vývoja indikátora od apríla 2015.

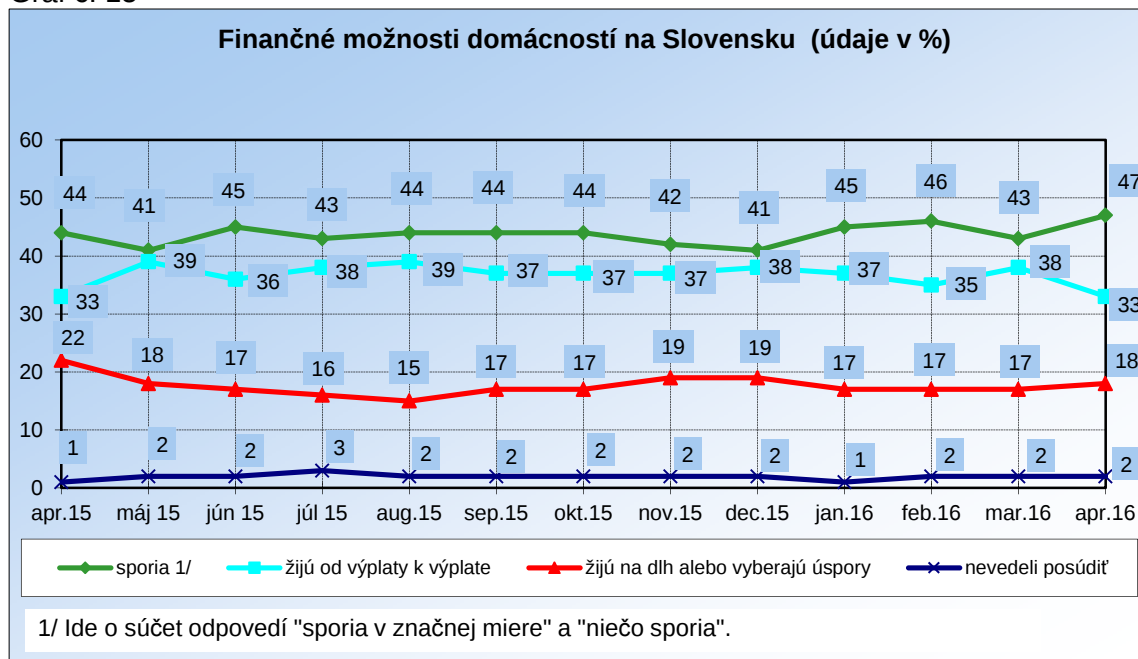
Graf č. 14



IV. 3 Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach

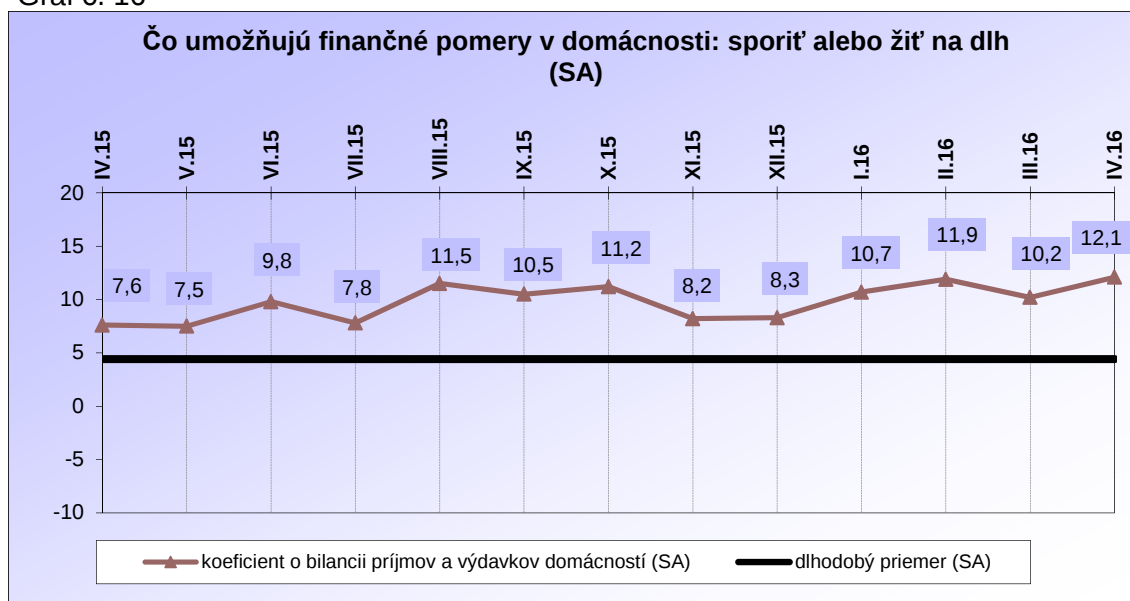
Indikátor **bilancie príjmov a výdavkov domácností** naznačil taktiež medzimesačné zlepšenie. Výskyt rodín, ktoré dokážu usporiť časť svojich príjmov, sa zvýšil o 4 percentuálne body na 47 %, domácnostiam s vyrovnaným rozpočtom naopak 5 percentuálnych bodov ubudlo (na 33 %) a podiel tých, čo nedokážu sporiť, ale siahajú na úspory alebo žijú na dlh sa posilnil o 1 percentuálny bod na 18 %. Vývoj názorov od apríla 2015 prezentuje graf č.15.

Graf č. 15



Podľa výsledkov prieskumu na Slovensku v apríli 2016 prevažovali domácnosti, ktoré dokázali časť svojich príjmov usporiť, čo sa zobrazilo v kladnom výsledku prepočítaného koeficienta +12,1. Táto hodnota vyjadrovala mierne priaznivejší stav ako pred mesiacom (o 1,9 bodu), prevyšovala výsledok zistený pred rokom (o 4,5 bodu) i úroveň svojho dlhodobého priemeru. Prepočítané údaje o stave financií domácností zobrazuje graf č. 16.

Graf č. 16

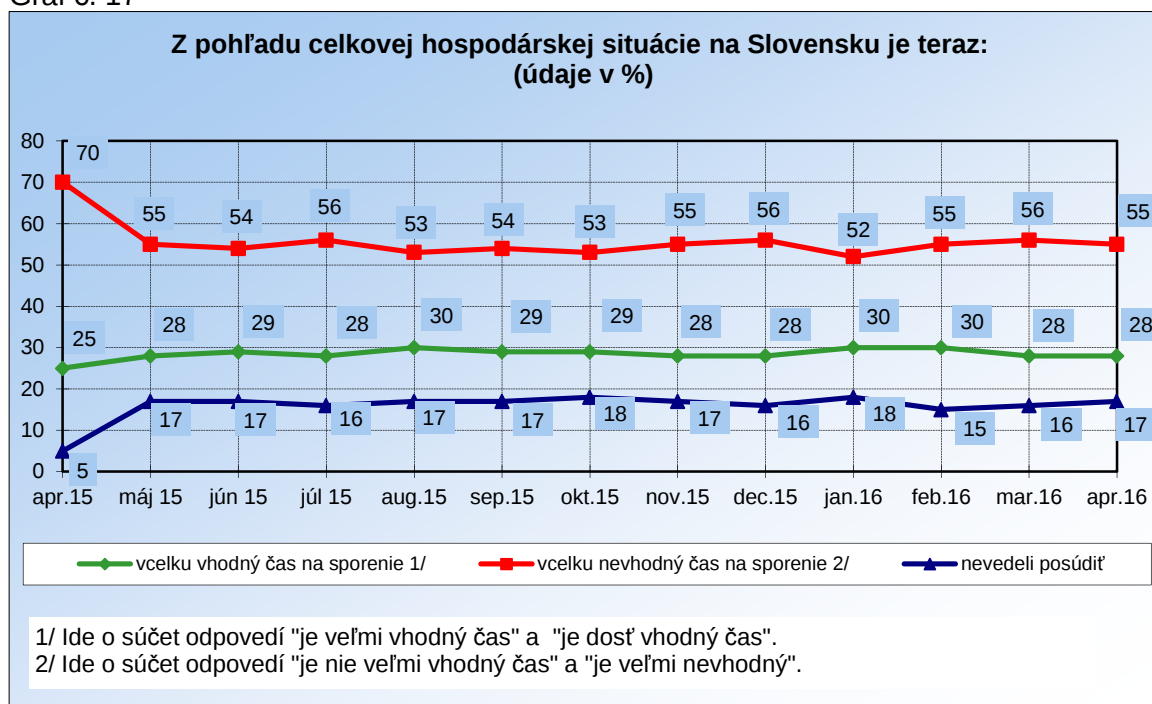


V. Sporenie občanov

V. 1. Sporenie na Slovensku z pohľadu verejnosti

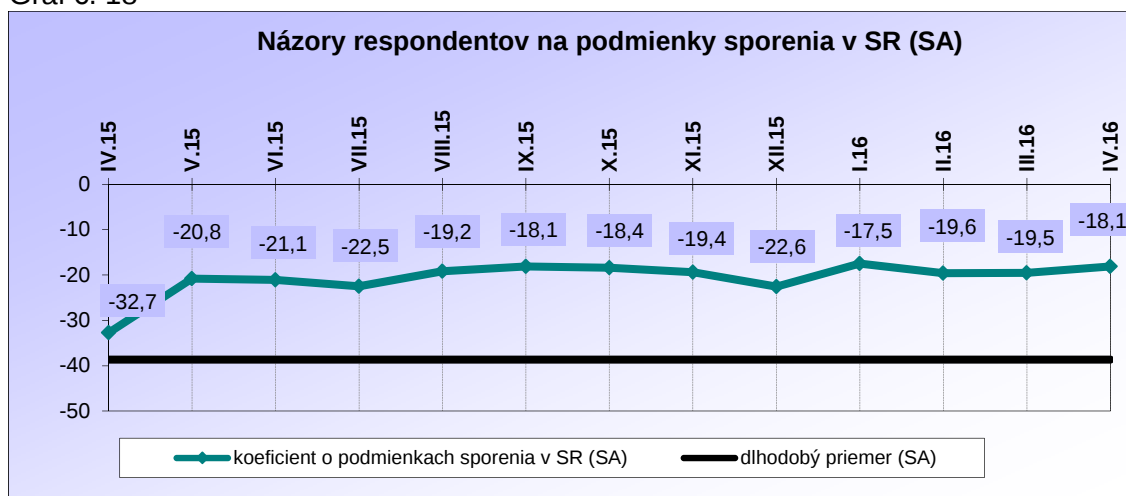
Z makroukazovateľov sa kladne vyvíjali **podmienky sporenia**, skupina s preferenciou kladných tvrdení (je vcelku vhodný čas na sporenie) sa v porovnaní s minulým mesiacom nezmenila (28 %), na protipóle (je vcelku nevhodný čas na sporenie) po poklese o 1 percentuálny bod dosiahla hladinu 55 %. Graf č. 17 znázorňuje vývoj mienky za posledný rok.

Graf č. 17



Prepočítaný sezónne očistený výsledok o atmosfére sporenia dosiahol hodnotu $-18,1$ a oproti marcu 2016 sa zvýšil o 1,4 bodu. V porovnaní s aprílom 2015 bol priaznivejší o 14,6 bodu a naďalej prevyšoval i úroveň dlhodobého priemeru. Prehľad údajov za posledných 13 mesiacov poskytuje graf č. 18.

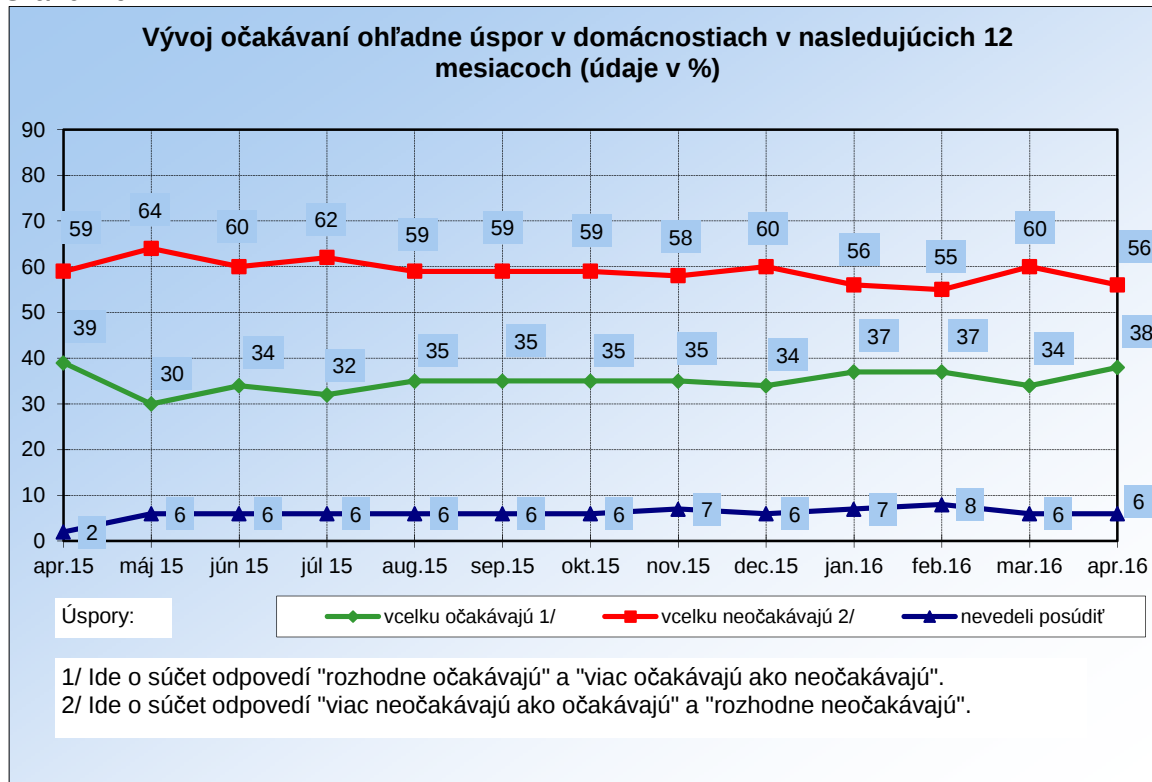
Graf č. 18



V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach

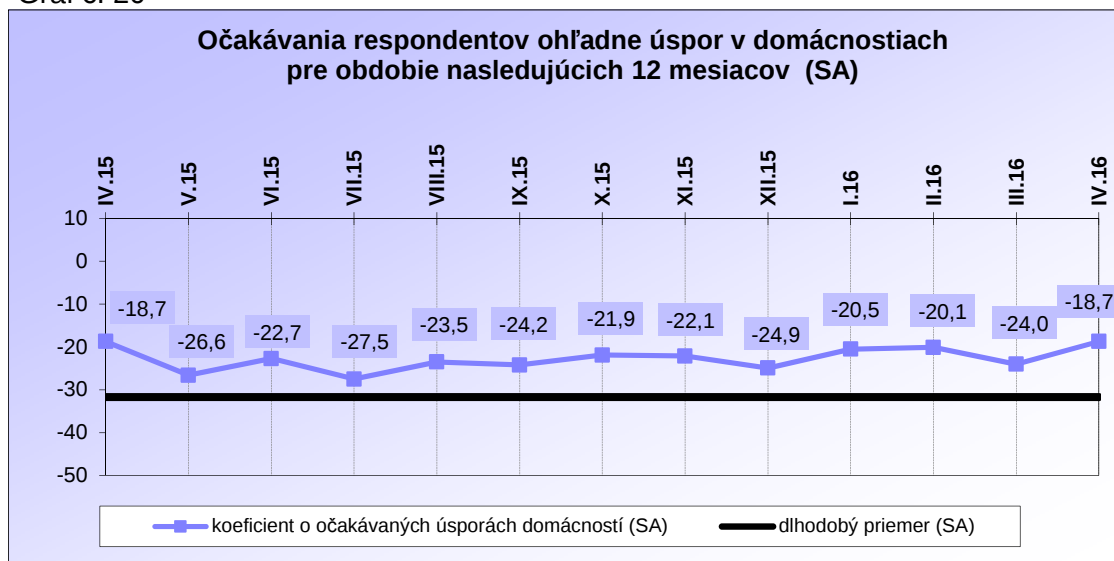
Jeden indikátor sa v apríli zlepšil významne. Boli to **perspektívy úspor domácností**, kde podiel kladných odpovedí (očakávajú úspory) sa zvýšil o 4 percentuálne body na 38 % a frekvencia záporných klesla zhodne o 4 percentuálne body na 56 %. Vývoj mienky obyvateľov od apríla 2015 zobrazuje graf č. 19.

Graf č. 19



Koeficient vypovedajúci o perspektívach úspor v domácnostiach dosiahol v apríli 2016 hodnotu -18,7, ktorá naďalej prevyšovala dlhodobý priemer. V odpovediach respondentov bolo menej pesimizmu (o 5,3 bodu) pri porovnaní so stavom pred mesiacom a hodnota bola identická s dosiahnutou úrovňou v rovnakom období minulého roka. Výsledky o perspektívach úspor domácností prezentuje nasledujúci graf (č. 20).

Graf č. 20

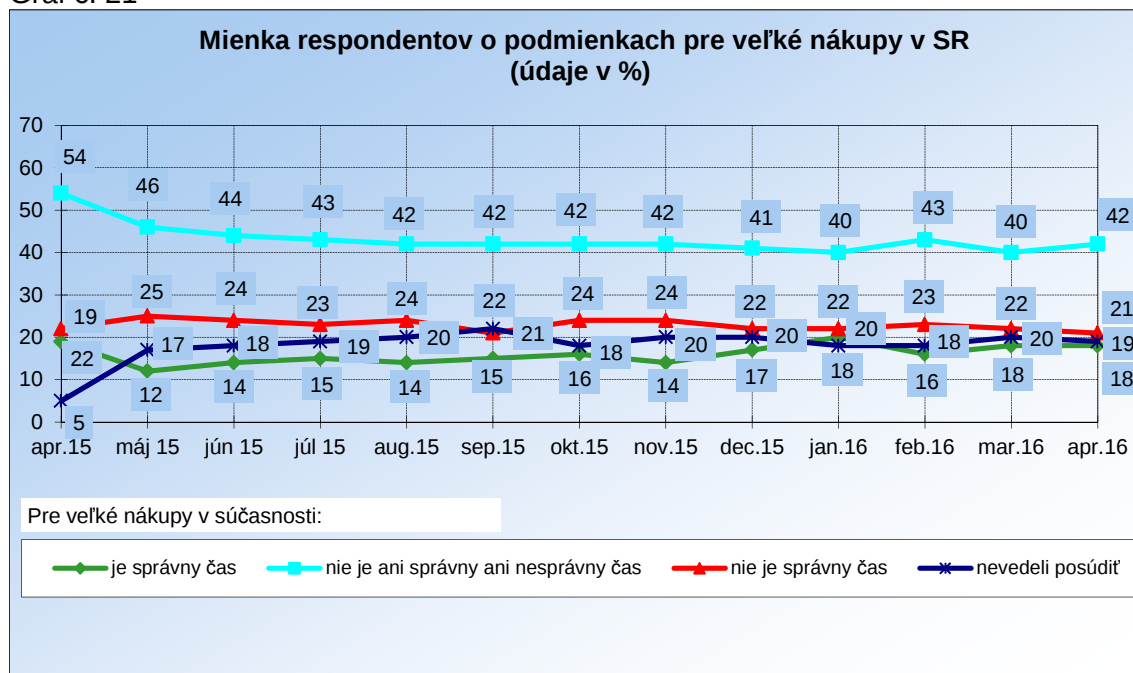


VI. Spotrebiteľské úmysly domácností

VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku

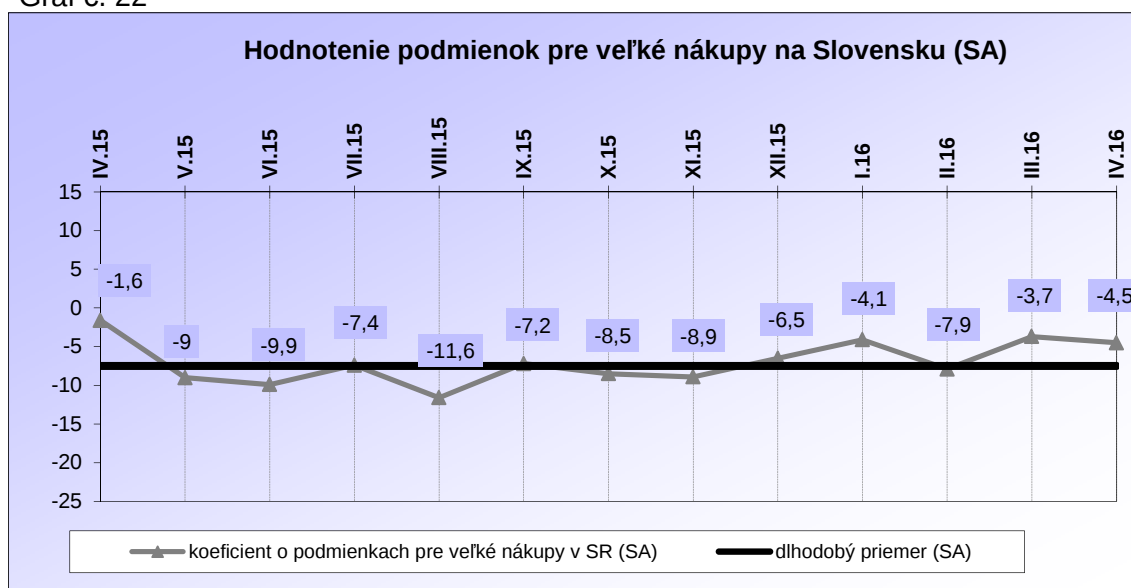
Značne stabilizované ostali **hodnotenia podmienok pre veľké nákupy**, keď pozitívne výroky (je správny čas na veľké nákupy) ostali nezmenené na 18 % a pribudli 2 percentuálne body vo výskyte neutrálnych vyjadrení (nie je správny ani nesprávny čas) na 42 %. Okruh záporných odpovedí (nie je správny čas na veľké nákupy) sa zúžil o 1 percentuálny bod na 21 %. Rozdelenie názorov za posledných 13 mesiacov ilustruje graf č. 21.

Graf č. 21



Transformovaný výsledok o podmienkach na veľké nákupy je -4,5. Hodnotenia respondentov sú nepriaznivejšie ako pred mesiacom (o 0,8 bodu), i ako pred rokom (rozdiel oproti aprílu 2015 predstavuje 2,9 bodu). Aktuálny údaj prevyšuje dlhodobý priemer. Graf č. 22 zobrazuje prepočítané štatistické zistenia za posledný rok.

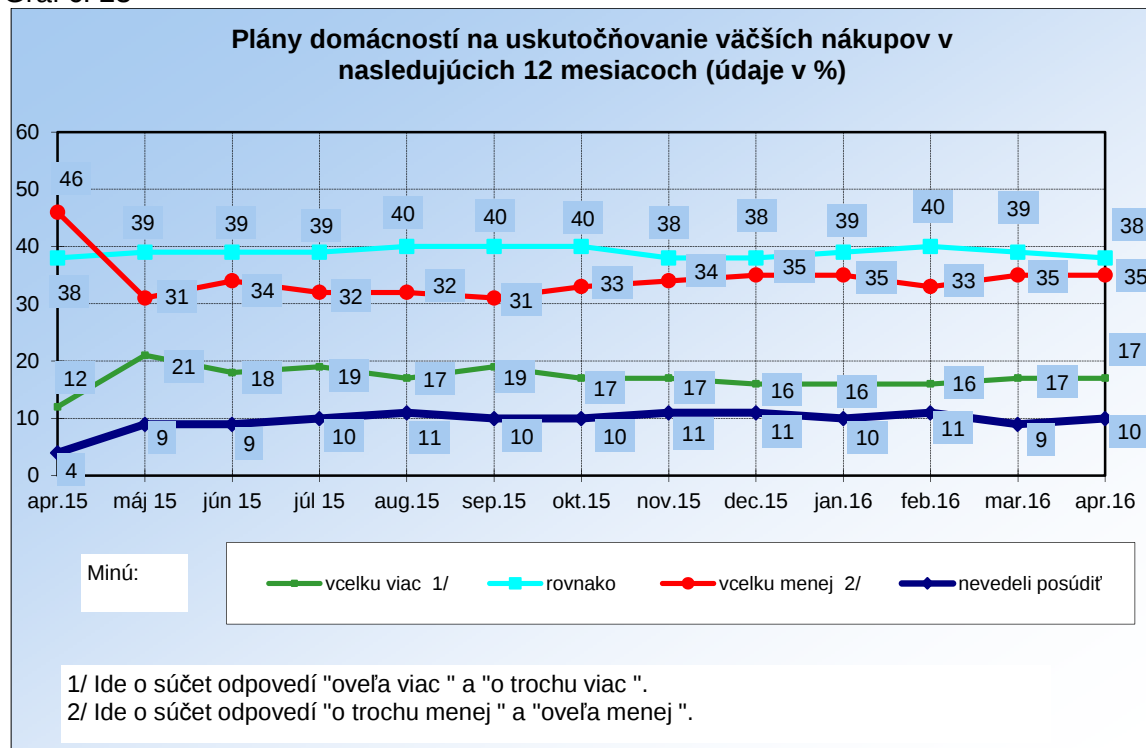
Graf č. 22



VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období

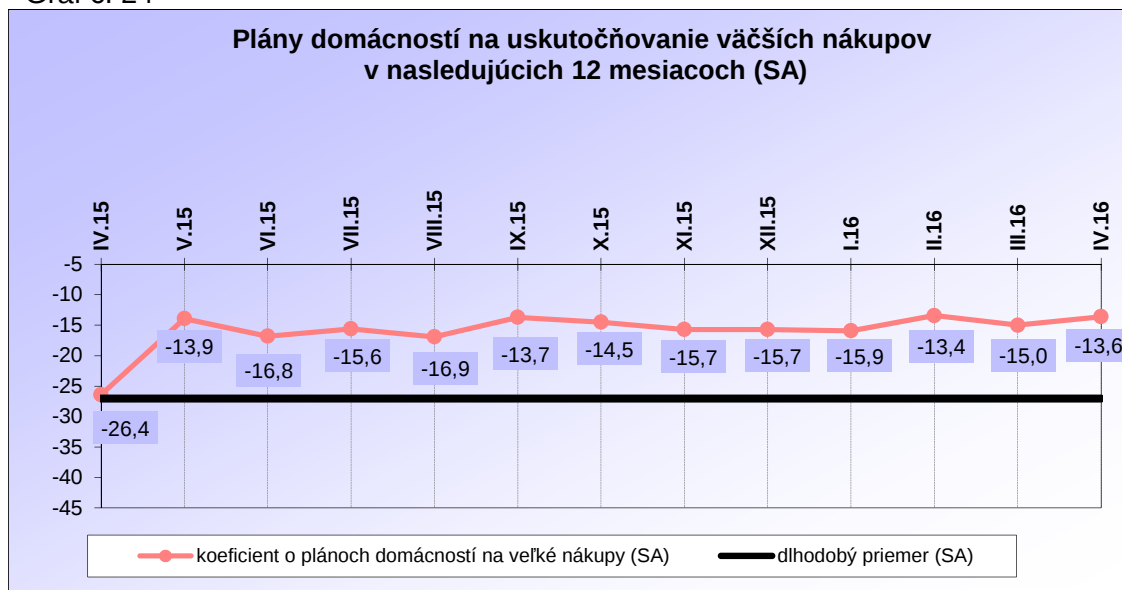
Indikátor **o plánoch domácností na nákup predmetov dlhodobej spotreby** sa medzimesačne zlepšil. Podiel rodín, ktoré plánujú svoje výdavky na nákup predmetov ako nábytok, koberce, biela a čierna technika zvýšiť, v komparácii so situáciou spred mesiaca ostal stabilizovaný na 17 % a rovnako aj podiel úmyslu zníženia výdavkov na 35 %. Zmenil sa iba výskyt neutrálneho variantu (plánujú minúť na veľké nákupy rovnako ako pred rokom), ktorý sa znížil o 1 percentuálny bod na 38 %. V grafe č. 23 je ilustrácia zistení od apríla 2015.

Graf č. 23



Indexovým zobrazením výsledkov o výdavkoch na veľké nákupy v domácnosti bola hodnota -13,6 vyjadrujúca o 1,4 bodu vyšší investičný potenciál ako pred mesiacom. Medziročné porovnanie vychádza ešte priaznivejšie, keď oproti rovnakému obdobiu minulého roka je aktuálny potenciál väčší o 12,8 bodu a prevyšuje aj úroveň svojho dlhodobého priemeru. Vývoj postojov transformovaných do koeficientov zobrazuje nasledujúci graf.

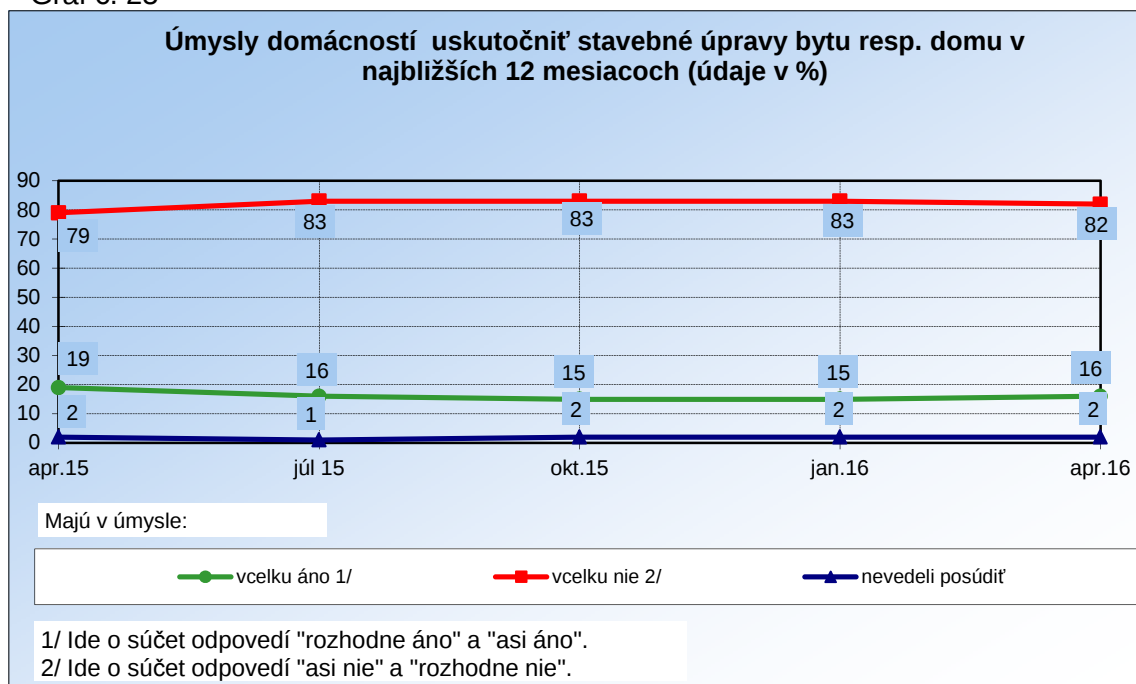
Graf č. 24



VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu, resp. domu

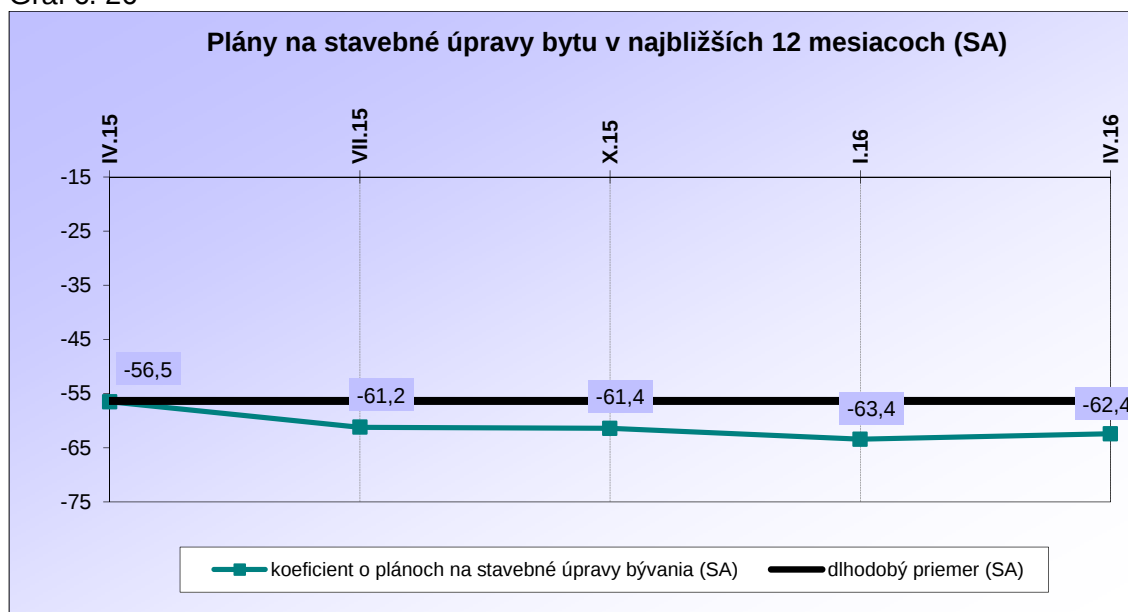
Nasledujúce investičné indikátory sa v súlade s metodikou EÚ monitorujú raz za tri mesiace. **Pri úmysle rekonštruovať svoje bývanie** sa výskyt záujemcov oproti januáru 2016 zvýšil o 1 percentuálny bod (16 %). Z potenciálnych investorov 4 % uviedli vyjadrenie rozhodne áno a 12 % asi áno. Na protipóle (asi alebo určite nemajú v pláne realizovať stavebné úpravy bytu) sa podiel negatívnych odpovedí znížil o 1 percentuálny bod (82 %). Prehľad výsledkov prináša graf č. 25.

Graf č. 25



Prepočítaným údajom v prípade investícií do stavebných úprav bytu je hodnota -62,4. Za posledné 3 mesiace sa index zlepšil (o 1 bod), naďalej sa nachádza pod úrovňou dlhodobého priemeru a vyjadruje nižší investičný potenciál ako v rovnakom období minulého roka (o 5,9 bodu). Prezentáciu výsledkov znázorňuje graf č. 26.

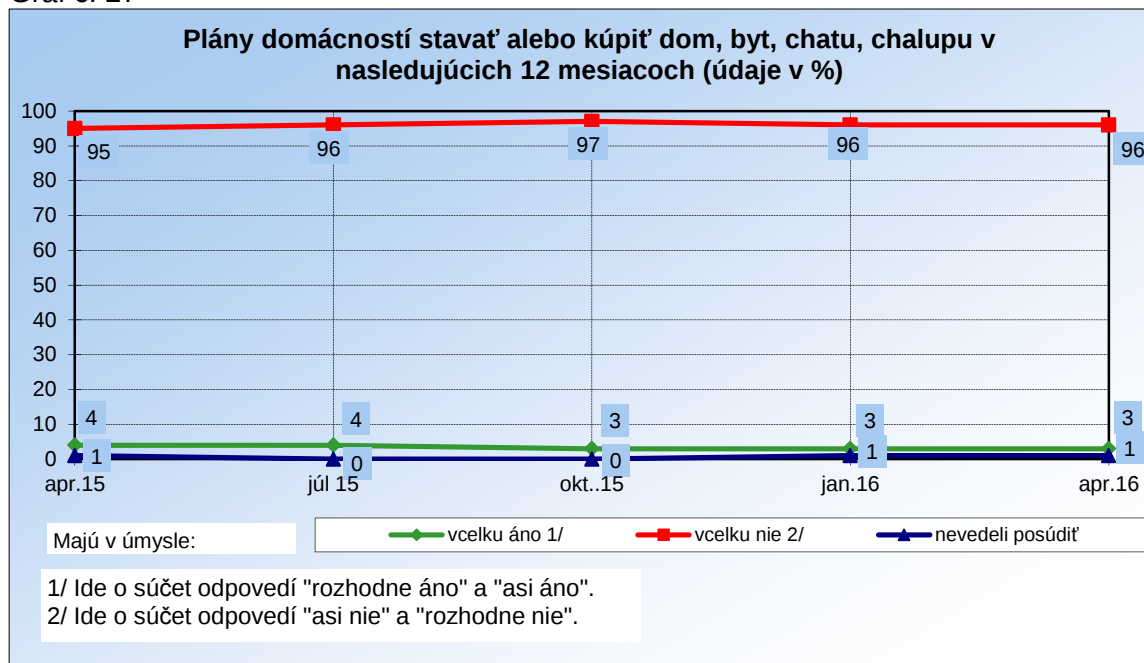
Graf č. 26



VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty, chalupy

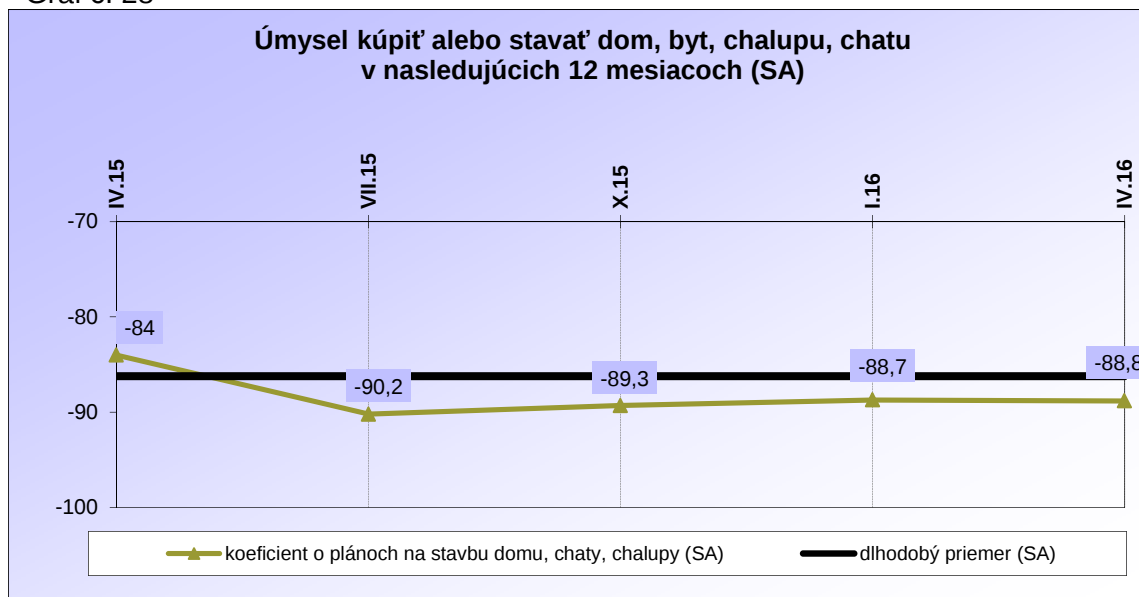
Pri zámere stavať alebo kupovať dom, byt, chatu, chalupu (3 %) bol záujem obyvateľov rovnaký ako pred štvrťrokom, pričom väčšina domácností (96 %) poskytla negatívne stanovisko (asi alebo určite neplánuje investičné aktivity v tejto oblasti). Kladné odpovede mali nasledujúcu štruktúru: 1 % domácností uviedlo variant rozhodne áno a 2 % asi áno. V nasledujúcom grafe (č.27) možno porovnať vývoj plánov od apríla 2015.

Graf č. 27



Transformovaným výsledkom, ktorý charakterizoval veľké investície do domu, bytu, chaty, chalupy, je $-88,8$ (pozri graf č. 28). Investičný záujem bol podobný ako pred štvrťrokom (rozdiel 0,1 bodu), nižší ako pred rokom (o 4,8 bodu) a zaostával tiež za úrovňou svojho dlhodobého priemeru.

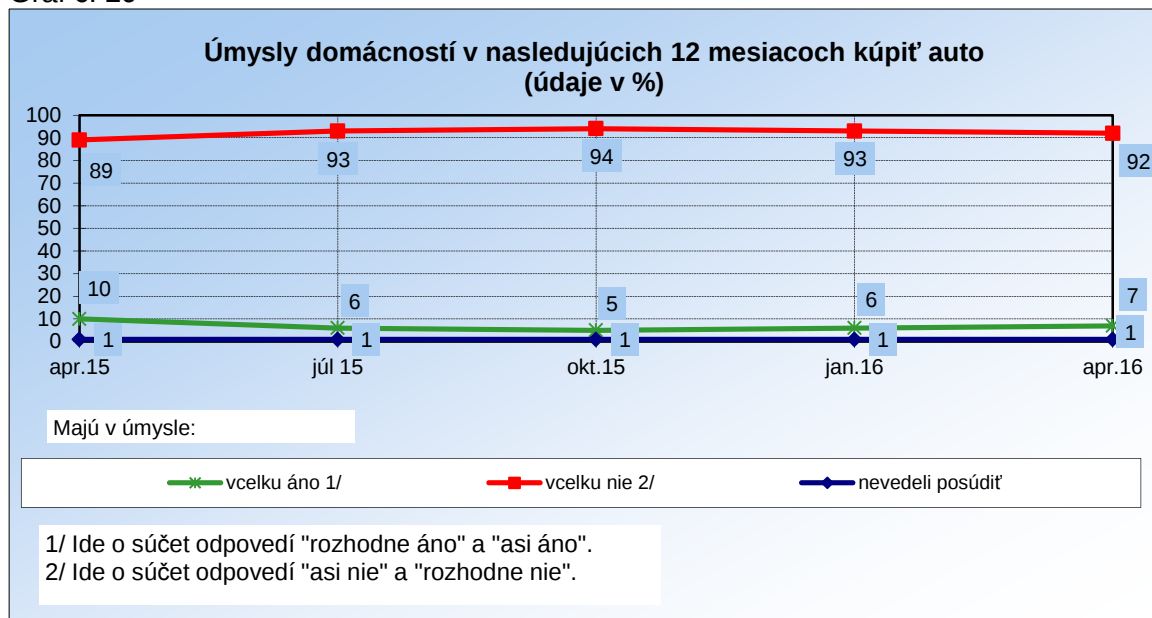
Graf č. 28



VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto

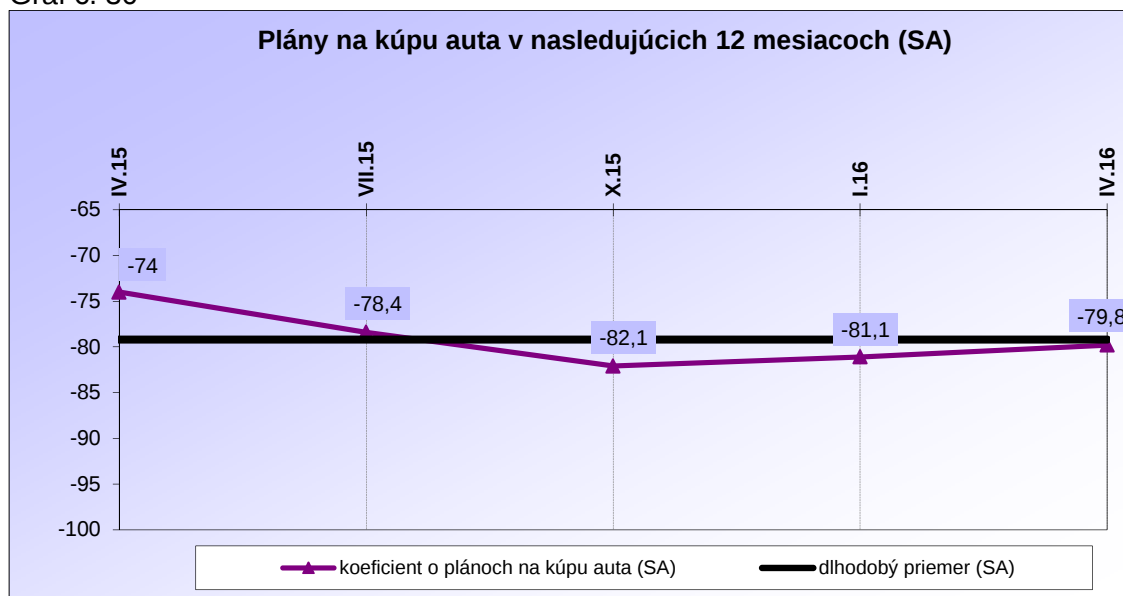
Pri **plánoch na kúpu auta** frekvencia kladných tvrdení vzrástla oproti minulému štvrťroku o 1 percentuálny bod na 7 %, (v štruktúre 1 % rozhodne áno, 6 % asi áno) a negatívna odpoveď bola zastúpená 92 % oslovených, ktorí (asi alebo určite) nemajú v pláne najbližších 12 mesiacov kupovať auto (bolo to o 1 percentuálny bod menej ako pred štvrťrokom). Vyjadrenia respondentov od apríla minulého roka sú zobrazené v grafe č. 29.

Graf č. 29



V apríli 2016 výsledok týkajúci sa investovania do osobného automobilu po prepočítaní dosiahol hladinu -79,8, ktorá je o 1,3 bodu vyššia ako pred tromi mesiacmi a oproti rovnakému obdobiu minulého roka klesla o 5,8 bodu. Aktuálny výsledok zaostáva za úrovňou svojho dlhodobého priemeru. Prepočítané údaje o plánoch na zakúpenie motorového vozidla do domácnosti prezentuje graf č. 30.

Graf č. 30

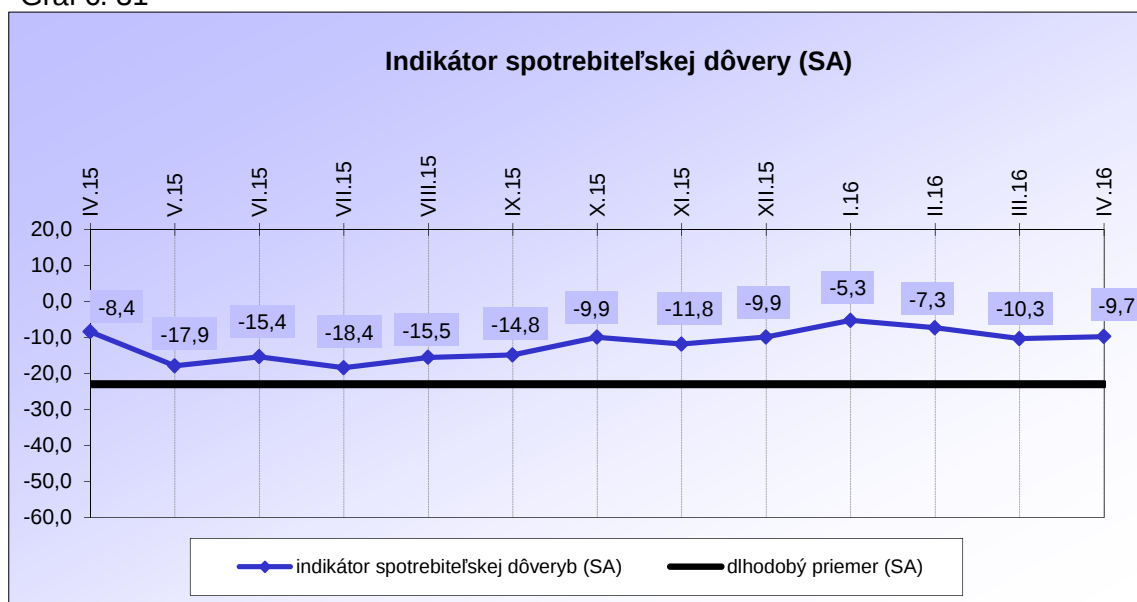


VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery

VII. 1. Vývoj v SR

Od septembra 2001 prešla Európska komisia na vyjadrenie celkových nálad obyvateľov prostredníctvom indikátora, ktorý sumarizuje z pätnástich sledovaných štyri oblasti: očakávania vývoja ekonomiky a nezamestnanosti v štáte, očakávania vývoja finančnej situácie a úspor v domácnosti (nezamestnanosť vstupuje do priemeru s opačným znamienkom). Hodnoty príslušného koeficienta sa pohybujú v intervale od mínus sto do plus sto. V hodnote -100 sú sústredené maximálne obavy, nedôvera a pesimizmus, hodnota +100 vyjadruje maximálnu spotrebiteľskú dôveru, spokojnosť, optimizmus. Graf č. 31 prezentuje vývoj indikátora od apríla 2015.

Graf č. 31



Spotrebiteľská atmosféra sa v apríli príliš nezmenila. V porovnaní s predchádzajúcim mesiacom sezónne očistený **indikátor spotrebiteľskej dôvery** (-9,7) vzrástol o 0,6 bodu v dôsledku zvýšenia dôvery pri perspektívach úspor a očakávanom vývoji finančnej situácie vlastnej domácnosti, kým nálada spotrebiteľov pri odhade vývoja ekonomickej situácie a nezamestnanosti na Slovensku sa zhoršila. Aktuálny výsledok po sezónnom očistení bol o 1,3 bodu nepriaznivejší ako v rovnakom období minulého roka, no prevyšoval dlhodobý priemer.

Oproti stavu pred štvrťrokom sa súhrnný indikátor zhoršil o 4,4 bodu. V porovnaní s januárom pesimizmus vzrástol pri všetkých zložkách, najviac pri odhade vývinu ekonomickej situácie v SR.

Komparácia so situáciou pred rokom vyznieva taktiež negatívne. Obavy spotrebiteľov boli v apríli 2016 celkovo o 1,3 bodu vyššie ako v rovnakom období predchádzajúceho roka. Negatívnejší vývoj sa prejavil pri očakávanej finančnej situácii v domácnosti a odhadovanej ekonomickej situácii v krajine.

Po sezónnom očistení Európskou komisiou mal v apríli 2016 indikátor spotrebiteľskej dôvery hodnotu **-8,9**. Podľa nastavení vstupných parametrov (sledovaného obdobia, zvoleného modelu) a použitého softwaru sa výsledky sezónneho očistenia môžu vzájomne líšiť.

VII. 2 Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ

Spotrebiteľský barometer je súčasťou medzinárodného projektu prieskumov, a preto možno výsledky krajín participujúcich na projekte porovnať. Nasledujúca tabuľka uvádza hodnoty indikátora spotrebiteľskej dôvery krajín EÚ. V tabuľke sú uverejnené údaje po sezónnom očistení.

Tabuľka č. 1 Spotrebiteľská dôvera v členských krajinách Európskej únie

Indikátor spotrebiteľskej dôvery	sept. 2015	okt. 2015	nov. 2015	dec. 2015	jan. 2016	feb. 2016	mar. 2016	apr. 2016
Belgicko	-10,2	-9,3	-4,4	-3,4	-4,2	-6,9	-6,3	-7,4
Bulharsko	-30,6	-28,7	-29,9	-29,8	-30,7	-29,9	-29,5	-29,2
Česká republika	-0,9	+0,7	+2,9	+4,1	+6,6	+4,8	+3,4	+2,4
Dánsko	+13,4	+13,0	+14,4	+14,3	+11,7	+11,4	+9,3	+10,6
Nemecko	-2,9	-4,6	-4,5	-4,2	-5,8	-6,4	-6,2	-4,8
Estónsko	-5,9	-5,2	-5,6	-6,0	-6,6	-13,7	-15,0	-12,9
Írsko	+12,8	+15,2	+18,0	+19,8	+17,1	+16,9	+10,1	:
Grécko	-64,2	-59,6	-64,1	-61,1	-63,9	-66,8	-71,9	-73,7
Španielsko	-2,6	-1,2	+0,6	+5,4	-0,9	-1,4	-5,1	-4,3
Francúzsko	-13,7	-16,7	-11,9	-14,7	-12,1	-16,3	-17,1	-18,5
Chorvátsko	-21,5	-19,7	-16,7	-18,0	-15,9	-16,1	-16,9	-17,8
Taliansko	-5,8	-2,0	-1,2	-1,4	-0,1	-6,0	-6,6	-6,0
Cyprus	-13,0	-9,3	-8,4	-10,0	-9,7	-16,5	-14,4	-7,2
Lotyšsko	-11,5	-8,3	-8,9	-8,4	-8,2	-7,0	-9,5	-8,1
Litva	-10,4	-7,5	-7,3	-5,6	-6,6	-8,5	-8,2	-8,8
Luxembursko	+0,2	-1,7	+1,8	+4,7	+5,4	+5,6	+8,8	+7,0
Maďarsko	-26,1	-17,5	-17,9	-18,9	-16,2	-19,0	-23,0	-19,6
Malta	+0,8	+2,7	+3,7	-0,3	-0,3	0,0	-0,2	-1,2
Holandsko	+8,8	+3,8	+8,2	+6,1	+1,3	+2,3	-3,8	+0,7
Rakúsko	-12,5	-15,1	-16,3	-14,3	-14,5	-13,9	-12,0	-13,6
Poľsko	-15,6	-13,4	-11,5	-12,3	-11,4	-11,7	-10,9	-5,9
Portugalsko	-11,2	-11,9	-14,4	-10,9	-9,7	-14,2	-12,5	-12,2
Rumunsko	-16,8	-15,2	-17,8	-20,6	-17,9	-20,3	-20,2	-17,6
Slovinsko	-5,2	-9,3	-11,2	-9,8	-15,8	-18,3	-19,1	-16,4
Slovensko	-15,3	-10,6	-12,5	-10,7	-5,4	-7,2	-10,0	-8,9
Fínsko	+7,5	+5,8	+7,1	+5,1	+9,8	+6,8	+10,5	+11,1
Švédsko	+9,3	+9,0	+3,6	+6,9	+8,5	+8,6	+9,9	+8,8
Veľká Británia	+0,4	+0,3	+1,0	+4,1	+3,8	+1,1	+1,0	+0,8
Európska únia spolu*	-5,6	-5,8	-4,5	-3,9	-4,2	-6,6	-7,3	-6,8

: v čase zverejnenia nebol údaj k dispozícii

* ide o vážený priemer; váhami sú podiely členských štátov na konečnej spotrebe domácností EÚ; od júla 2013 sú v agregáte EÚ zahrnuté výsledky Chorvátska; v januári 2015 boli aktualizované váhy a revidovaný časový rad EÚ

Z tabuľky vyplýva, že z 27 štátov, ktoré v apríli 2016 poskytli údaje o náladách spotrebiteľov, prevládala podľa indikátora spotrebiteľskej dôvery v 20 členských štátoch Európskej únie nedôvera nad dôverou. Oproti januáru 2016 sa rozpätie vyskytujúcich sa hodnôt zvýšilo zo 75,6 bodu na 84,8 bodu (interval od -73,7 do +11,1). Kladné výsledky boli v apríli 2016 zistené v 7 štátoch: vo Fínsku (+11,1), v Dánsku (+10,6), vo Švédsku (+8,8), v Luxembursku (+7,0), v Česku (+2,4), vo Veľkej Británii (+0,8) a v Holandsku (+0,7). Najnižšia hodnota charakterizovala spotrebiteľskú atmosféru v Grécku (-73,7). Medzi štáty s jej najhorším

hodnotením patrilo v apríli 2016 okrem Grécka i Bulharsko (-29,2). V rebríčku 27 krajín usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery sa Slovensko (-8,9 po sezónnom očistení) umiestnilo na 17. priečke. Európska únia ako celok v apríli 2016 dosiahla -6,8 s mierou pesimizmu o 0,5 bodu nižšou ako pred mesiacom. Porovnanie naznačuje, že zaostávanie Slovenska za priemerom Európskej únie v apríli 2016 predstavovalo 2,1 bodu.

Zhrnutie

Spotrebiteľská atmosféra sa v apríli príliš nezmenila. V porovnaní s predchádzajúcim mesiacom sezónne očistený **indikátor spotrebiteľskej dôvery** (-9,7) vzrástol o 0,6 bodu v dôsledku zvýšenia dôvery pri perspektívach úspor a očakávanom vývoji finančnej situácie vlastnej domácnosti, kým nálada spotrebiteľov pri odhade vývoja ekonomickej situácie a nezamestnanosti na Slovensku sa zhoršila. Aktuálny výsledok po sezónnom očistení bol o 1,3 bodu nepriaznivejší ako v rovnakom období minulého roka, no prevyšoval dlhodobý priemer.

V komparácii s marcom 2016 sa pri šiestich z 12 sezónne očistených indikátorov dôvera zvýšila (hodnotenie doterajšieho a očakávaného vývoja finančnej situácie domácností, ich plány na nákup predmetov dlhodobej spotreby, podmienky sporenia v SR, perspektívy úspor v domácnostiach a bilancia príjmov a výdavkov domácností). Pri dvoch ukazovateľoch (podmienky pre veľké nákupy v SR, doterajšia ekonomickej situácia v SR) sa situácia zmenila minimálne (o menej ako 1 bod) a pri štyroch indikátoroch sa prejavilo medzimesačné zhoršenie (žiaden rozdiel nepresiahol 5 bodov).

Na základe kompozitných koeficientov možno konštatovať, že makroukazovatele ako celok zaznamenali zhoršenie v komparácii so stavom pred mesiacom, štvrťrokom a čiastočne aj pred rokom, indexy za hospodárenie domácností sa vyvíjali pozitívne v komparácii so situáciou pred mesiacom, čiastočne i pred štvrťrokom a pred rokom. Kompozitný indikátor investičných zámerov domácností indikoval zlepšenie pri porovnaní so stavom pred štvrťrokom a zhoršenie oproti situácii pred rokom. Medzimesačne sa výsledky pre investície nedali porovnať kvôli štvrťročnej periodicite sledovania väčšiny príslušných ukazovateľov.

Podľa údajov Európskej komisie v rebríčku 27 štátov usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery sa Slovensko s hodnotou -8,9 (po sezónnom očistení) umiestnilo na 17. priečke. V apríli 2016 bola úroveň pesimizmu na Slovensku o 2,1 bodu vyššia ako v priemere za EÚ, kde dosiahla hodnotu -6,8.

Stručný prehľad výsledkov spracovania podľa percentuálnych podielov:

Zisťovanie Spotrebiteľský barometer, ktoré sa uskutočnilo v apríli 2016, mapovalo mienku občanov o hospodárskej situácii na Slovensku, zaoberalo sa sebareflexiou finančných pomerov domácností a priblížilo investičné zámery obyvateľstva. V prieskume sa dospelo k nasledujúcim zisteniam (dopočet do 100 % tvoria odpovede neviem posúdiť).

- Podľa mienky 17 % respondentov sa hospodárska situácia na Slovensku za posledných dvanásť mesiacov vcelku zlepšila, 39 % odpovedajúcich si myslí, že je rovnaká a 37 % opýtaných je presvedčených, že sa zhoršila.
- Pri očakávaniach do budúcnosti sa 18 % opýtaných vyjadrilo, že v priebehu nasledujúcich dvanásť mesiacov sa podľa ich názoru hospodárska situácia v SR vcelkulepší. Takmer tretina oslovených občanov (34 %) je presvedčená, že hospodárska situácia zostane rovnaká a viac ako tretina (36 %) počíta so zhoršením.

- Pri hodnotení doterajšieho vývinu spotrebiteľských cien 28 % respondentov tvrdí, že aktuálne ceny sú rovnaké ako pred rokom. Viac ako tretina (36 %) oslovených si myslí, že ceny tovarov a služieb na Slovensku sa za posledných 12 mesiacov trochu zvýšili, stredne sa zvýšili podľa 12 % opýtaných a 3 % sú mienky, že sa zvýšili výrazne. Názor, že sa ceny znížili, mal 14 percentné zastúpenie.
- Viac ako dve pätiny opýtaných (45 %) očakávajú v budúcnosti zvyšovanie cien tovarov a služieb. Počas nasledujúcich dvanásť mesiacov 12 % oslovených občanov predikuje pomalšie tempo zvyšovania cien ako doteraz, podľa mienky 25 % respondentov sa ceny budú zvyšovať rovnakým tempom ako doposiaľ a 8 % odpovedajúcich predpokladá, v porovnaní so súčasným stavom, rýchlejšie zvyšovanie cien. Viac ako tretina (34 %) účastníkov prieskumu prognózuje ustálenú cenovú hladinu a 7 % respondentov očakáva jej znižovanie.
- Nezamestnanosť na Slovensku sa v nasledujúcich 12 mesiacoch podľa mienky 34 % respondentov vcelku zníži, približne tretina účastníkov prieskumu (32 %) zastáva názor, že zostane rovnaká a viac ako štvrtina (26 %) odpovedajúcich počíta s jej zvýšením.
- Za uplynulých 12 mesiacov sa podľa reakcií 21 % respondentov finančná situácia vlastnej domácnosti vcelku zlepšila, približne polovica oslovených osôb (52 %) odpovedala, že situácia ostala rovnaká a viac ako štvrtina (26 %) opýtaných zaznamenala celkové zhoršenie finančných pomerov vo svojej domácnosti.
- Počas nasledujúcich dvanásť mesiacov finančná situácia vlastnej domácnosti sa podľa vyjadrení 17 % odpovedajúcich vcelku zlepší, podľa mienky viac ako polovice (57 %) opýtaných zostane rovnaká. Výhľad do blízkej budúcnosti je pre pätinu (20 %) respondentov nepriaznivý, pretože rátajú so zhoršením finančného krytia svojich potrieb v nasledujúcich 12 mesiacoch.
- Pri otázke, či majú dlhy alebo sporia, 47 % oslovených občanov uviedlo, že v ich domácnosti časť príjmu usporia, 33 % vystačí s finančnými prostriedkami od výplaty k výplate a 18 % má dlhy alebo žije z úspor.
- Viac ako štvrtina oslovených občanov (28 %) sa vyjadrila, že v súčasnosti je vcelku vhodný čas na sporenie. Stúpenkami stanoviska, že v súčasnosti je na Slovensku vcelku nevhodný čas na sporenie, bolo 55 % účastníkov prieskumu.
- Pri otázke o úsporách sa optimisticky prejavila viac ako tretina (38 %) odpovedajúcich, ktorí očakávajú, že sa im v blízkej budúcnosti podarí usporiť nejaké finančné prostriedky. Viac ako polovica oslovených občanov (56 %) nepredpokladá, že počas nasledujúcich dvanásť mesiacov nasporia nejaké peniaze.
- Najfrekvencovanejšou odpoveďou pri otázke, či je v súčasnosti správny čas na veľké nákupy, bol stredný variant, t.j. vyjadrenie, že je rovnako správny ako nesprávny (42 %). Za nevhodný čas na nákup predmetov dlhodobej spotreby považovalo súčasné obdobie 21 % opýtaných, naopak za vhodný 18 %.
- Z odpovedí na otázku, ktorá mapovala, či respondenti majú v pláne minúť viac alebo menej finančných prostriedkov na veľké nákupy, vyplynulo, že 17 % odpovedajúcich má v úmysle minúť v nasledujúcich 12 mesiacoch vyššiu finančnú čiastku než doteraz, 38 % opýtaných rovnakú ako doposiaľ. Odpoveď predpokladajúca nižšie výdavky na nákup nábytku, kobercov, bielej a čiernej techniky ako doteraz sa vyskytovala u viac ako tretiny (35 %) respondentov.

- Šestnásť percent domácností očakáva, že minie väčšiu sumu peňazí na stavebné úpravy bytu (zavedenie ústredného kúrenia, prestavbu sociálneho zariadenia a pod.), z nich 4 % rozhodne áno a 12 % asi áno. Protichodná odpoveď (neplánujú stavebné úpravy) je charakteristická pre 82 % domácností.
- Tri percentá domácností plánujú počas nasledujúcich 12 mesiacov kúpiť alebo stavať dom, byt, chalupu alebo chatu, z nich 1 % rozhodne áno a 2 % asi áno. Záporná odpoveď (nemajú v úmysle) sa vyskytovala mnohonásobne častejšie (96 %).
- V priebehu nasledujúcich 12 mesiacov má v pláne kúpiť auto spolu 7 % domácností, z nich 1 % rozhodne áno a 6 % asi áno. Zastúpenie opačného postoja (nemá v pláne) predstavovalo 92 %.

	Porovnanie			Indikátory (sezónne očistené)	Terenná fáza výskumu (zber údajov) SA												
	s MAR. 2016	s JAN. 2016	s APR. 2015		IV.15	V.15	VI.15	VII.15	VI II.15	IX.15	X.15	XI.15	XII.15	I.16	II.16	III.16	IV.16
1	↑	↑	=	Doterajšia finančná situácia v domácnosti	-5,2	-8,1	-7,9	-11,3	-11,0	-10,6	-6,6	-9,8	-7,8	-8,0	-5,8	-8,9	-6,1
2	↑	↓	↓	Očakávaná finančná situácia v domácnosti	-2,1	-7,1	-7,1	-8,9	-7,6	-7,2	-2,4	-4,8	-3,0	-1,8	-3,3	-5,4	-3,4
3	=	↓	↓↓	Doterajšia hospodárska situácia v SR	-5,6	-23,4	-21,6	-22,1	-23,2	-20,4	-15,3	-18,5	-14,4	-10,8	-14,8	-13,9	-14,8
4	↓	↓↓↓	↓↓	Očakávaná hospodárska situácia v SR	-6,8	-22,0	-18,7	-22,2	-18,4	-16,9	-10,4	-13,8	-9,3	-5,1	-9,2	-14,1	-15,9
5	↓	↑	↓	Doterajšia inflácia	-20,1	-6,5	-4,2	-3,6	-2,1	-6,3	-8,2	-6,5	-9,6	-14,1	-17,0	-18,9	-17,0
6	↓	↓↓↓	↓	Očakávaná inflácia	-2,2	22,0	14,1	17,4	13,9	8,9	-1,1	1,7	1,0	-15,1	-6,9	-1,9	-0,9
7	↓	↓↓	↑↑	Očakávaná nezamestnanosť	6,2	15,8	12,9	15,0	12,1	11,0	5,0	6,6	2,3	-6,4	-3,5	-2,5	0,9
8	=	=	↓	Podmienky pre veľké nákupy v SR	-1,6	-9,0	-9,9	-7,4	-11,6	-7,2	-8,5	-8,9	-6,5	-4,1	-7,9	-3,7	-4,5
9	↑	↑	↑↑↑	Plány domácností na veľké nákupy	-26,4	-13,9	-16,8	-15,6	-16,9	-13,7	-14,5	-15,7	-15,7	-15,9	-13,4	-15,0	-13,6
10	↑	=	↑↑↑	Podmienky sporenia v SR	-32,7	-20,8	-21,1	-22,5	-19,2	-18,1	-18,4	-19,4	-22,6	-17,5	-19,6	-19,5	-18,1
11	↑↑	↑	=	Očakávané úspory domácností	-18,7	-26,6	-22,7	-27,5	-23,5	-24,2	-21,9	-22,1	-24,9	-20,5	-20,1	-24,0	-18,7
12	↑	↑	↑	Bilancia príjmov a výdavkov domácností	7,6	7,5	9,8	7,8	11,5	10,5	11,2	8,2	8,3	10,7	11,9	10,2	12,1
13	X	↑	↓↓	Kúpa auta	-74,0	X	X	-78,4	X	X	-82,1	X	X	-81,1	X	X	-79,8
14	X	=	↓	Stavba domu, chaty, chalupy	-84,0	X	X	-90,2	X	X	-89,3	X	X	-88,7	X	X	-88,8
15	X	↑	↓↓	Stavebné úpravy bývania	-56,5	X	X	-61,2	X	X	-61,4	X	X	-63,4	X	X	-62,4
	=	↓	↓	index spotrebiteľskej dôvery	-8,4	-17,9	-15,4	-18,4	-15,4	-14,8	-9,9	-11,8	-9,9	-5,3	-7,3	-10,3	-9,7

Vysvetlivky:

=	rovnaký výsledok resp. rozdiel menší ako 1 bod
↑	nepatrné zlepšenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↓	nepatrné zhoršenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↑↑	mierne zlepšenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↓↓	mierne zhoršenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↑↑↑	výraznejšie zlepšenie (rozdiel 10 bodov a viac)
↓↓↓	výraznejšie zhoršenie (rozdiel 10 bodov a viac)
●	historicky najpriaznivejšia hodnota
●●	historicky najhoršia hodnota
x	v uvádzanom období sa údaje za dané ukazovatele nezisťovali

Rekapitulácia	Počet indikátorov
medzimesačné zlepšenie	6
medzimesačne bez zmien	2
medzimesačné zhoršenie	4
štvrtročné zlepšenie	7
štvrtročne bez zmien	3
štvrtročné zhoršenie	5
medziročné zlepšenie	4
medziročne bez zmien	2
medziročné zhoršenie	9